БИБЛИОТЕКА 244

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 244 (991)

11 ДЕКАБРЬ ЧОРШАНБА 1957 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Областимизда кунига 3.685 тонна пахта тайёрлаш юзасидан берилган топшириқни сўзсиз бажарайлик! Т. Мамажонов, Б. Халилов. — Икки лавҳа (1-бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **М. Раҳимов, И. Аҳмедов.** — Партия маорифига эътибор янада кучайтирилсин (2-бет).

15 ДЕКАБРЬ — ХАЛҚ СУДЛАРИГА САЙЛОВ КУНИ. **П. Конев.** — Сайлов кунини уюшқоқлик билан кутиб олайлик. **Н. Бекназаров.** — Жамоатчи судья (2-бет).

Ф. Усмонова. — Билим ўчоғида (2-бет).

Ҳ. Сулаймонова. — Совет суди — чинакам халқ судидир (2-бет).

ТОШКЕНТ-КИЕВ ИҚТИСОДИЙ РАЙОНЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ. **Киевликларнинг чақириғини қабул қиламиз. Э. Эгамбердиев.** — Янги шароитда. **Г. Хан.** — Тажрибаларимизни ўртоқлашайлик. **Р. Ғуломов.** — Уй-жой қурилишини умумхалқ ҳаракатига айлантирамиз. **М. Плотников.**— Келинг, шартнома тузайлик (3-бет).

Америка ернинг сунъий йўлдошини учиришда муваффақиятсизликка учради (4-бет).

Индонезия ҳукуматининг қарори (4-бет).

БЎЛГАН ВОҚИА: **И. Қаландаров.** — Изма-из (4-бет).

Областимизда кунига 3.685 тонна пахта тайёрлаш юзасидан берилган топшириқни сўзсиз бажарайлик!

Иқтисодий тежаш—халқ бойлигини оширишнинг муҳим манбаи

Ҳар бир грамм хомашёни ва ёқилғини, ҳар бир киловатт-соат электр энергия ва халқ бойлигининг ҳар бир тийинини, иш соатининг ҳар бир минутини тежаб-тергаб сарфлаш — хўжалик ходимларининг муҳим вазифасидир. Тежаб сарфланган ҳар бир тийин, рационал фойдаланилган ҳар бир минут халқ хўжалигида миллион-миллион сўмлаб жамғарма тўплаш имкониятини беради, халқ бойлигини оширади. Социалистик саноатимиз олтинчи беш йилликнинг охирида—1960 йилга бориб ҳар минутда 100 тонна чўян, 100 тонна прокат, 130 тонна пўлат, 2350 тонна кўмир, 250 тонна нефть, 600 минг киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш иқтисодий тежашнинг энг муҳим шартларидан биридир. Бизда меҳнат унумдорлиги фан ва техника ютуқларини кенг жорий қилиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш, иш шароитини яхшилаш асосида ўсиб бормоқда. Тўқимачилик саноатида меҳнат унумдорлигини бир процент ошириш билан бир йилда қўшимча равишда тахминан 70 миллион метр газлама ишлаб чиқарган бўламиз. Демак тежалган ҳар бир минут, оширилган ҳар бир процент ишлаб чиқаришда битмас-туганмас қўшимча резервлар вужудга келтиради, аҳолининг кенг истеъмол молларига бўлган талабини қондириш ишига жуда катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Совет жамиятида халқ оммаси моддий бойликлар яратувчи ва бу бойликнинг ҳақиқий эгалари ҳамдир. Меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисодий тежаш халқ бойлигини кўпайтиришга хизмат қилар экан, бундан кенг меҳнаткашлар оммаси ҳам манфаатдордир. Шунинг учун ҳам меҳнаткашлар ишлаб чиқаришда ижодий ташаббус ва зўр ғайрат кўрсатиб ишлайдилар, социалистик экономикамизни янада юксалтириш йўлида фидокорона меҳнат қиладилар.

Илғор саноат корхоналари, темир йўл транспорти ва қурилиш объектларида иқтисодий тежаш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар меҳнат унумдорлигини оширишни, ишлаб чиқариш планларининг ортиғи билан бажарилишини таъминламоқда. Тошкент иқтисодий-маъмурий районидаги саноат корхоналарида иш процессларини кенг механизациялаш ва автоматлаштириш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш натижасида иқтисодий тежашни изчиллик билан амалга ошириш учун катта имкониятлар вужудга келди. Тошкент Халқ хўжалик кенгаши халқ бойлигини янада оширишнинг ана шу резервларини ишга солиш, улардан рационал фойдаланиш тадбирларини кўрмоқда, илғор корхоналарнинг иқтисодий тежаш соҳасидаги тажрибаларини умумлаштирмоқда.

Илғор корхоналарнинг коллективлари хомашё, ёқилғи ва электр қувватини тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига кўплаб қўшимча маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар. «Ташсельмаш» заводи коллективининг бу соҳадаги ташаббуси ибратлидир. Коллектив деярлик бир ойдан бери келгуси йил ҳисобига машиналар ишлаб чиқармоқда. Тежалган электр қуввати корхонанинг яна бир ойдан кўпроқ ишлашига бемалол етади. Тошкент иқтисодий районининг бошқа корхоналари ҳам машинасозларнинг бу ташаббусини қўллаб-қувватламоқдалар. Тошкент корбаруни, 1-пахта тозалаш заводи коллективларининг ватанпарварлик ташаббуслари бунинг яққол мисолидир. Тошкент 1-пахта тозалаш заводининг мутахассислари момиқ ажратиш агрегатини такомиллаштириб, энергияни камроқ сарфлаш йўлини топдилар. Биргина бу тадбирнинг ўзи йилига 100 минг киловатт-соат энергия тежаш имконини беради.

Лекин Тошкент иқтисодий районининг айрим корхоналарида иқтисодий тежашга аҳамият берилмаётир, исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. Бундай корхоналарнинг раҳбарлари иқтисодий тежашни қатъий амалга оширишнинг устидан контроллик қилмаётирлар. Натижада ортиқча харажатлар кўпаймоқда, маҳсулот таннархи ошиб кетмоқда. Корхонанинг бир меёрда ишламаслиги натижасида ой ёки кварталнинг охирига бориб планни бажаришга зўр берилади. Бунинг натижасида маҳсулотнинг сифати ёмонлашади, исрофгарчилик кўпайиб, устама харажатлар ошиб кетади. Участка бошлиқлари ва мастерларнинг бепарволиги, ўз ишларига масъулиятсизлик билан қараганликлари натижасида хомашё, ёқилғи ва электр қуввати керагидан ортиқ сарфланиб юборилади. Бундай ҳоллар кўпинча ишлаб чиқариш маданияти пасайиб кетган участкаларда рўй беради.

Масалан, «Таштекстильмаш» заводида 2 миллион 229 минг сўм ортиқча харажат қилинганлиги натижасида маҳсулотнинг таннархи ҳаддан ташқари ошириб юборилган. Кўплаб брак маҳсулот ишлаб чиқарилиши орқасида давлатга анча зарар етказилган. Шунингдек, корхонада иш ҳақи фонди ҳам ортиқча сарфланмоқда. Чунончи, иш ҳақи юзасидан бўлган ортиқча харажат апрель ойида 117 минг сўм, май ойида 500 минг сўм ва июнь ойида эса 624 минг сўмга етган. Бундай аҳволни областнинг бошқа айрим саноат корхоналарида ҳам учратиш мумкин.

Вазифа — иқтисодий тежашни қатъий туриб амалга оширишдан иборат. Хўжаликни бошқаришнинг социалистик методларини — иқтисодий тежашни ва корхонанинг хўжалик ҳисобига ишлашини мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш ҳар бир хўжалик ходимининг бурчидир. Хўжасизликни, исрофгарчиликни, ортиқча харажатларни тугатиш зарур. Маҳсулот таннархининг ошиб кетишига мутлақо йўл қўймаслик керак. Барча ресурсларни, жамғарма тўплашнинг ҳамма манбаъларини халқ хўжалигини ривожлантиришга сафарбар этиш лозим.

Иқтисодий тежаш жамғарма тўплашнинг энг муҳим тадбирларидан биридир. Айрим хўжалик ходимлари кўпинча буни унутиб қўядилар. Тийинлар ва минутларнинг қадрига етмайдилар. Ваҳоланки, тежалган тийинлар ва минутларнинг давлатга бениҳоя катта фойда келтиришини тасаввур қилиш қийин эмас. Шуни унутмаслик кераккi, иқтисодий тежаш қисқа муддатли кампания эмас, балки хўжаликни бошқаришнинг ўзига хос социалистик методидир.

Партиямизнинг XX съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари иқтисодий тежашнинг ленинча принципларига қатъий амал қилиш меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ бойлигини кўпайтиришнинг муҳим воситаси эканлигини алоҳида қайд қилиб кўрсатди. Кўп меҳнат талаб қиладиган иш процессларини механизациялаш, технологияни такомиллаштириш ва ишчиларнинг малакасини ошириш йўли билан меҳнат унумдорлигини ошириш—жамғарма тўплашнинг муҳим манбаидир. Партиямизнинг бу соҳадаги кўрсатмаларини оғишмай амалга ошириш—партия ва касаба союз ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Улар омманинг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлашлари, илғорларни рағбатлантириш асосида ишлаб чиқаришдаги барча ресурсларни меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот таннархини камайтиришга, иқтисодий тежашни тинмай амалга оширишга сафарбар этишлари лозим.

МАЖБУРИЯТ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИЛДИ

Тошкент Марказий районидаги саноат корхоналарининг ходимлари район бўйича йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 15 декабргача бажариш мажбуриятини олган эдилар. Илғор саноат корхоналари коллективларининг фидокорона меҳнати натижасида бу мажбурият белгиланганидан бир ҳафта олдин бажарилди — район саноат корхоналари 9 декабрда йиллик планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

1958 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Тошкентдаги 2-қурилиш деталлари тайёрлаш заводининг ишчи ва инженер-техник ходимлари йиллик давлат планини муддатидан илгари бажаришга эришдилар. Бу корхона коллективи биргина ноябрь ойининг ўзида пландан ташқари жуда кўп миқдорда хилма-хил бинокорлик материаллари тайёрлаб берди.

Завод ишчилари йил бошиданоқ меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот таннархини эса камайтиришга ҳаракат қилдилар. Натижада ўтган 11 ой ичида меҳнат унумдорлиги белгиланганидан 15 процент ошди.

Корхонадаги асосий иш процесси механизациялаштирилган. Яқинда юк ортиш ва тушириш ишларини осонлаштириш мақсадида 15 тонна юк кўтараоладиган башняли кран ҳамда кенг лентали транспортёр ўрнатилиб, ишга туширилди.

Коллектив йил охиригача яна планга қўшимча равишда 950 дона йиғма уйлар тайёрлаб бериш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқда.

„Қизил Ўзбекистон" колхози планини бажарди

Йирик ва юқори ҳосилли «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзолари пахта тайёрлаш давлат планини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. 1250 гектар ернинг ҳар гектаридан 36,8 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. Колхозчилар даладаги ҳосилни чамалаб чиқиб пландан ташқари яна салкам 200 тонна пахта етказиб беришга қарор қилдилар.

Колхоздаги уста пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригада ва звенолар айниқса яхши ютуқларни қўлга киритдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошлиқ бригада ҳозиргача 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта йиғиб топширди. Ўртоқ М. Шералиева раҳбарлик қилган бригада йиллик планни 110 процент қилиб адо этди, ёки ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта берди.

Бундай илғор бригада ва звенолар колхозда кўп. Шу кунларда ҳар бир киши далада қолган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, далани ғўзапоядан тозалаш, келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин тайёрлаб қўйиш мақсадида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

Бу пахтакорларнинг Бутуниттифоқ биринчи қурултойига уларнинг муносиб совғаси бўлади.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1957 ЙИЛ 10 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш	Мавсум бошидан бери
БЎСТОНЛИҚ	0,78	113,67
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,60	102,88
Юқори Чирчиқ	0,43	93,21
Пискент	0,57	92,60
Ўрта Чирчиқ	0,31	92,44
Бекобод	0,84	90,83
Ўртасарой	0,37	87,84
Гулистон	0,79	87,25
Сирдарё	0,44	87,19
Мирзачўл	0,56	87,06
Янгийўл	0,42	86,22
Верхне-волинск	0,51	85,24
Оҳангарон	0,73	84,82
Бўка	0,43	81,02
Октябрь	0,33	79,51
Калинин	0,29	79,10
Оққўрғон	0,49	78,71
Чиноз	0,39	76,21
Боёвут	0,53	69,79
Қуйи Чирчиқ	0,41	64,80

Шу кунларда кўсак теришда намунали ишлаётган илғор колхозчилар. 1. Юқори Чирчиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг аъзоси **Ғ. Калабоев.** 2. Октябрь районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг теримчиси **М. Хусанова.** 3. Юқори Чирчиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг аъзоси **Д. Умарова.**

В. Салов ва **М. Шевелев** фотолари.

Социалистик мажбуриятни бажариш учун курашмоқдалар

ОКТЯБРЬ. Калинин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Умарали Муҳамедов бошлиқ бригада аъзолари ҳозиргача 96,3 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил йиғиб олиб, йиллик планни 117 процент бажардилар. Улар шу кунларда ҳар гектар ердан қўшимча равишда 7 центнердан ҳосил топшириш тўғрисидаги мажбуриятларини шараф билан бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Ҳозиргача улар ҳар гектар ердан пландан ташқари 4 центнердан ортиқ ҳосил топширдилар.

А. Набихўжаев.

* * *

БЕКОБОД. 2-«Далварзин» совхозининг А. Ўроқов бошлиқ бригадаси 90 гектар, А. Қаюмов бошлиқ бригадаси 110 гектар, Р. Бекмуродов бошлиқ бригадаси 93 гектар ернинг ҳар гектаридан 31-33 центнердан ҳосил топшириб йиллик планни ошириб бажарди.

Улар шу кунларда кўсак теришни тобора қизитиб, бир грамм ҳам «оқ олтин»нинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун курашмоқдалар.

Ё. Ҳасанов.

* * *

МИРЗАЧЎЛ. «Қизил юлдуз» ва Охунбобоев номли колхоз аъзолари далада қолган ҳосилни тез фурсат ичида нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Министрлар Советининг даладаги барча ҳосилни 15 декабргача йиғиб олиш ҳақидаги қарори колхоз пахтакорларини янада руҳлантириб юборди. «Қизил юлдуз» колхозининг коммунист Ғани Хуршидов бошлиқ бригадаси 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиб олди. Шунингдек Охунбобоев номли колхознинг Усмон Сарибоев бошлиқ звено аъзолари ҳам ҳар гектар ердан 18 центнер ўрнига 31 центнердан ҳосил йиғиб олдилар.

А. Юсупов.
Ж. Эшонқулов.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан пахта топширган Свердлов номли колхознинг Нормат Киборов бошлиқ бригада аъзолари қўшимча 5 центнердан ҳосил бериш тўғрисидаги мажбуриятларини бажариш учун ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам суръатни бўшаштирмаётирлар.

Колхознинг Б. Олимбоев бошлиқ бригадаси гектаридан 32,6 центнердан, Ш. Фархуллаев бошлиқ бригада 32,1 центнердан ҳосил топширдилар ва шу кунларда колхозда гектаридан 32 центнердан ҳосил беришдек шарафли вазифани муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Қ. Собиров.

* * *

СИРДАРЁ. Ильич номли колхозда пахта йиғим-терими айни қизғин тус олган кунларда колхоз правлениеси, маррага биринчи бўлиб етган бригадани ИЖ-70 маркали мотоцикль билан мукофотлаш ҳақида қарор қабул қилган эди. Шундан сўнг бригадалараро социалистик мсуобақа янада қизғин тус олди.

Аҳмед Митанов бошлиқ бригада аъзолари 160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил топшириб, йиллик планни ошириб бажардилар ва мотоцикль билан мукофотландилар. Ҳозир бу бригада аъзолари гектаридан 5 центнердан қўшимча ҳосил топшириш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун курашмоқдалар.

У. Шертозов.

Дзержинский номли колхоз аъзоларининг ғалабаси

Бекобод районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Абдуқодир Шукуралиев раислик қилаётган Дзержинский номли гигант колхознинг аъзолари 2500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 22 центнердан ҳосил олиб, пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар.

Ҳозир колхоз аъзолари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Республикада пахта ҳосилини йиғиб-териб олишни тугаллаш ва пахта тайёрлаш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарорига амал қилиб, далада қолган ҳосилни сира ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, давлатга яна қўшимча равишда 300 тонна пахта етказиб бериш учун астойдил курашмоқдалар.

Кузги шудгорга аҳамият берилмаётир

Кузги шудгор келгуси йил мўл ҳосили учун гаровдир. Бироқ бунга Янгийўл районидаги айрим колхозларда яхши аҳамият берилмаяпти. Фақат 1-МТС зонасидаги колхозларда 6 минг гектар ер шудгор қилиниши лозим. Буни амалга ошириш учун ҳамма имконият бор. Ҳар икки МТС даги 8 та «С-80», 60 га яқин «ДТ-54» маркали тракторлар ремонтдан чиқарилиб колхозларга юборилган. Бу тракторлар билан бир кунда 700 гектар ерни шудгор қилиш мумкин. Бироқ тракторлар бекор турипти.

Фрунзе номли колхозда 300 гектар ер шудгор қилиниши лозим эди. Бунинг учун 2-МТС дан 5 та «ДТ-54», 4 та «НАТИ» трактори юборилган. Колхозда 12 та ғўзапоя юладиган машина бор. Аммо колхоз раҳбарлари бу техникадан тўғри фойдаланмаётирлар. Даладаги ҳосилни конвейер усулда йиғиб олиш ташкил этилмаган.

Кузги шудгорни пайсалга солиш, тракторларга ер бўшатиб бермаслик каби аҳвол райондаги Хрушчев номли, Свердлов номли, «Октябрь» колхозларида ҳам юз бераётир.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1957 ЙИЛ 10 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Бир кунлик ўсиш	Мавсум бошидан бери
6-«ҚЎКОРОЛ»	—	114,34
3-«Оҳангарон»	1,00	98,33
1-«Далварзин»	0,93	91,99
Киров номли	0,19	89,96
2-«Оҳангарон»	0,80	88,80
«Пискент»	0,43	88,12
2-«Далварзин»	1,12	86,17
4-«Вревский»	—	83,54
«Чаноқ»	0,75	82,96
«Оққўрғон»	0,37	79,39
«Малик»	0,46	79,34
«Социализм»	0,60	73,82
«Гулистон»	0,66	68,38
1-«Боёвут»	0,57	66,87
«Дружба»	0,55	66,80
3-«Боёвут»	0,62	66,67
«Мирзачўл»	0,59	65,48
1-«Оҳангарон»	0,34	64,67
«ЎзССР беш йиллиги»	0,41	64,34
1-«Фарҳод»	0,45	57,48
Булганин номли	0,62	56,04
Бушуев номли	0,79	43,45

ИККИ ЛАВҲА

Асфальтли катта йўл ёқасида чиройли, кўркам дала шийпони бор. Шийпон атрофи қалин толзор. Унинг ёнидан доим сув тўлиб оқалиган катта ариқ ўтади. Толзорнинг ўртасидаги ҳовуз атрофи айниқса ёз кунлари роҳатижон бўлади. Ҳовузда ўйнаб юрган балиқларни томоша қилиш яна ҳам гаштли, яна ҳам завқли.

Бригада бошлиғи Ўринбой Толиев ниҳоятда дилкаш, хушфеъл ва хушчақчақ одам. Унча-мунча одам у билан аския айтиша олмайди, ҳозиржавоб.

Ўринбой ака фақат улфатчиликдагина эмас, ишда ҳам ном чиқарган моҳир деҳқон. Деҳқончилик борасидаги оқилона гаплари унинг уста, тажрибали деҳқон эканлигидан далолат беради.

Лекин ерлари катта йўлдан четроққа жойлашган иккинчи бригада бошлиғи Ҳакимжон Рустамов Ўринбой ака сингари сўзамол эмас. Камтар ва оддий киши, унинг дала шийпони ҳам кўримсизгина.

Икки оғиз сўз билан айтганда бу бригадаларнинг ташқи қиёфаси шундай. Ҳар иккала бригада бошлиғи ҳам йил бошида «ишни қойил қиламиз», деб ўз зиммаларига мажбурият олган, ҳар иккаласи ҳам колхозда планни биринчи бўлиб бажарамиз деб аҳд қилган.

Бу йилги шароит бошқача бўлди. Агротехника тадбирларини шароитга қараб татбиқ этиш лозим бўлиб қолди. Чунки ернинг нами тез кўтарилди. Баҳорда ёғингарчилик кам бўлди. Ерга экилган чигит ҳадеганда униб чиқавермади. Қилни қирқ ёраман деган миришкор уста деҳқон шундай шароитда ишни қойил қилиб, пешқадамлигини кўрсатиши керак эди.

Аммо Ўринбой ака бу йил ҳам ўзининг миришкор деҳқонлигини пеш қилиб, эски тартибда иш олиб бораверди. Ҳакимжон ака эса колхоз раҳбарларининг, агрономларнинг маслаҳатларига қулоқ солди, шароитга қараб иш тутди. Чигитни бир текис ундириб олди. Ўринбой ака Ҳакимжон аканинг чигит суви берилган ерларини кўздан кечирар экан, бошини чайқади. Ниҳоят ўз мулоҳазаларини баён қилди.

— Э, чакки қибсиз, Ҳакимжон. Ана энди ғўзаларингиз сувхўр бўлиб қолади. Вақтида сув беролмасангиз, шонасини ташлаб юборади. Пировардида армонда қоласиз,—деди.

— Ердан нам кўтарилиб кетди. Қарасак бўлмайдиган, чигит ернинг ўз намига униб чиқмайдиган. Тағин армонда қолмайлик деб ўйладим, — деди Ҳакимжон ака.

Бу гап Ўринбой акага маъқул тушмади, у ўз билганидан қолмади, хайрлашар экан, писанда қилди:

— Айтдим-қўйдим-у, Ҳакимжон, чигит суви бериб чакки қилгансиз. Ўзингиз кўпни кўрган деҳқонсиз, нима бўлди сизга.

Кунлар ўтаберди. Вақт ўтган сари икки бригададаги икки хил аҳвол кўзга яққол ташлана бошлади. Ҳакимжон аканинг ғўзалари кўзга кўриниб, икки қулоқ бўлганда, Ўринбой аканинг кўп ерларида ҳали ғўза текисланмаган эди. Ниҳоят, ўзини билармон деҳқон ҳисоблаб юрган Ўринбой ака ҳам бу йилги шароитда адашганини ҳис қилди. Аммо вақт хийли ўтиб қолган эди. Конкрет шароитни ҳисобга олмаслик, бир хил қоидага қаттиқ ёпишиб олиш, об-ҳавога қараб оқилона иш тутмаганлиги Ўринбой аканинг ишини орқага суриб юборди.

Колхоз правлениеси Ўринбой аканинг ўжарлик билан иш тутиб, колхоз бўйича ғўза парваришида энг орқада қолиб кетганлигини қаттиқ қоралади. Ана шундагина Ўринбой ака ўз хатосига иқрор бўлди, ишни тузатиб бошқаларга етиб оламан, деб ваъда берди.

Ёз кунларининг бирида колхоз раиси Нуритдин Юсупов, Ўринбой Толиев, партия ташкилотининг секретари Турсунмамад Ғуломовлар Ҳакимжон аканинг далаларини айланиб юришарди. У ердаги ишни кўриб қойил қолган Ғуломов гап бошлади.

— Қандингни ур азаматлар, уни қаранг. Ҳар ким ишласа шунчалик ишлайди-да, — деди. Раис партия ташкилоти секретарининг сўзини қувватлади.

— Тўғри айтасиз, маслаҳат билан қилинган иш шунақа бўлади. Бу одам ман-манликни билмайди, бирор фойдали маслаҳатни айтсангиз, ўша замони амалга ошириш учун ҳаракат қилади.

Раис билан секретарнинг бу гапи Ўринбой акага қаттиқ тегди шекилли, дарҳол:

— Қизим сенга айтаман, келиним сен эшит демоқчисизлар-да? Майли, ҳозирча биз енгилдик. Унутманг деҳқон ҳамиша жўжани кузда санайди, — деди.

* * *

Колхозда пахта терими бошланиб кетди. Бу палла пучакни-пучакка, саракни-саракка ажратиб қўяди, чунки ҳозир авжи жўжа саналадиган пайт. Иш якунлари сўз билан эмас, тарози билан ўлчанади. Ёз бўйи қилинган ҳамма ишлар жамланиб тарозига тушади. Қуруқ гаплар, тантанали ваъдалар билан қанорлар тўлмайди, тарози ҳам босмайди. Ана шу кезларда Ўринбой ака билан Ҳакимжон ака бригадаси ўртасидаги тафовут баралла кўриниб қолди.

Бир куни Ўринбой ака Ҳокимжон ака бригадасига туш маҳалда бориб қолди. Колхоз раҳбарлари ҳам шу ерда колхозчилар билан овқатланишиб ўтиришган экан. Колхоз партия ташкилотининг секретари Ғуломов деворга осиб қўйилган «Найза» номли сатирик деворий газетани ўқий бошлади. У. Чорибой Эшонқулов номини ўқиганда, бирдан қаттиқ кулги кўтарилди. Ҳамма бир чеккада ўтирган Эшонқуловга қаради. Эшонқулов кўзларини қаёққа яширишни билмасди. «Найза»да ўзини уёқ-буёққа ташлаб, наридан-бери ишлаб юрган, қадди-қомати келишган Чорибой Эшонқуловни роса тобига олиб танқид қилинган эди. Буни эшитар экан, колхоз раиси бригада аъзоларига қараб:

— Сизлар 78 гектар пахта майдонидан ҳозиргача 35 центнердан ҳосил олиб, планни 121 процент бажардинглар. Бунга қойилмиз. Сизлар Тожихон Тожибоева сингари кўпгина илғор теримчиларни етиштирдиларинг, бунга ҳам қойилмиз. Лекин орангиздаги биргина Чорибой Эшонқулов сингари дангасага кучинглар етмаганига қойил эмасмиз. Наҳотки, Чорибой кўпчиликнинг гапига кирмайдиган кўчмас тоғ бўлса! Бу ҳол Чорибойдан кўра кўпроқ сизларни уялтиради. Ҳамма сизларга қараб битта одамга кучлари етмабди, шуни тарбиялай олишмабди дейди-да, — деди.

Раиснинг бу гапи ўтирганларга қаттиқ ботди. Ҳамма бирдан чувиллаб гапира бошлади. Кимдир Чорибойга заҳарханда қилди:

— Бирники мингта, мингники туманга деб шуни айтадилар-да.

Бригада аъзоларининг кайфи бузилди, бирдан ўринларидан туриб далага оралаб кетдилар. Чорибой ҳаммани хижолат қилиб қўйганидан музлам тортиб кетди. У ирғиб ўрнидан турди-да, шошилганича пахтазорга йўл олди.

Дала шийпонида раис билан секретардан ташқари Ўринбой ака ҳамда Ҳакимжон ака қолган эди. Раисга бригада аъзоларининг дангаса кишига нисбатан қилган «ҳужум»лари жуда ёқиб кетди. У бир томондан, дангаса ва хушёқмасларга қарши ўзининг қилган ҳаракатидан хурсанд бўлса ҳам, иккинчи томондан, ишни қойил қилган, ўз ваъдаларининг устидан чиққан, қолган ҳосилни ҳам батамом йиғиб олиш учун астойдил курашаётган, келгуси йил ҳосили учун тайёрлик ишларини қизитиб юборган мана шу меҳнатсевар кишиларни хафа қилиб қўйдиммикин деб ташвишланди. Мана шундай андеша билан Ҳакимжон акага қаради.

— Жуда соз қилдингиз, раис, кўнгилдагидек бўлди. Мана энди Эшонқулов улардан қутулмайди. Орномуси бўлса, энди отни қамчилайди, — деди Ҳакимжон ака.

Раис Ўринбой акага тикилди:

— Кўрдингизми, Ўринбой ака, иш мана бунақа бўлади, — деди-да, отига миниб жўнади.

Ўринбой ака ҳар қандай гапни дарҳол пайқаб оладиган ва ҳозиржавоб бўлса ҳам, аммо шу пайтда раиснинг гапини яхши англай олмагандай бўлди. Раис нима деди? Планни бажаришни, интизомни йўлга қўйишни шулардан ўрган демоқчими? Балки менинг жўжани кузда санаш керак деган гапимга ишора қилаётгандир? Ниҳоят, Ўринбой ака тан берди ва:

— Сизлар ҳақлисизлар, чунки ҳали биз планни бажара олганимиз йўқ. Биз ҳам эрта-индин маррага етамиз, юзимиз қизармайди, бир адашдик, энди адашмаймиз, — деди қатъий.

Т. МАМАЖОНОВ.
Б. ХАЛИЛОВ,

Верхне-волинск район, Куйбишев номли колхоз.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Партия маорифига эътибор янада кучайтирилсин

Оҳангарон шаҳар партия комитети коммунистларнинг сиёсий билимини ошириш, уларнинг марксизм-ленинизм назариясини пухта эгаллаб олишларини таъминлаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқда. Шаҳар партия комитети ҳамда саноат корхона ва муассасаларнинг бошланғич партия ташкилотлари янги ўқув йилида коммунистларнинг сиёсий ўқишини пухта тайёргарлик кўрган ҳолда бошлаб юбориш учун бир қатор амалий тадбирларни белгиладилар. Коммунистлар ва партиясиз активларни, шунингдек, комсомол аъзоларини партия маорифи шохобчаларига тўла-тўкис жалб этиш мақсадида улар билан якка-якка суҳбатлар ўтказилди, тингловчилар маълумотларига қараб тўгарак ва сиёсий мактабларга тортилди.

Бу йил шаҳар бўйича 11 та саноат ва қурилиш экономикасини ўрганиш семинари, 2 та сиёсий иқтисодни ўрганиш, 7 та КПСС тарихини ўрганиш тўгараклари, 19 жойда КПСС съездлар, конференциялар ва Марказий комитет пленумларининг резолюция ва қарорларини ўрганиш, 17 та жорий сиёсатни ўрганиш тўгараги, бундан ташқари 11 жойда марксизм-ленинизм классиклари ҳамда отоқли педагогларнинг коммунистик тарбия тўғрисидаги қимматли мерosларини ўрганиш семинари ташкил этилди.

Бу семинар ва тўгаракларга коммунистлар, комсомоллар ва партиясиз активлардан 1654 киши жалб этилиб, машғулотлар уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Бундан ташқари 220 киши марксизм-ленинизм кечки университетининг шаҳарда ташкил этилган филиалида ўқимоқда. 140 киши эса назарияни мустақил ўрганишга киришди.

Бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган семинар ва тўгаракларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига КПСС Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг ҳамда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг тезислари юзасидан дастлабки икки-уч машғулот ўтказилди.

Кон устини очиш разрези партия ташкилоти ҳузуридаги тўгарак пропагандисти ўртоқ Виноградова тезис материаллари юзасидан тингловчилар билан жонли суҳбат ўтказди. Тингловчилардан Голод, Коваленко, Мирцалов ва бошқа бир қанча ўртоқлар берилган саволларга қониқарли жавоб қайтардилар. Разрез партия ташкилотининг секретари ўртоқ Н. Голубев ҳар бир машғулотга мунтазам қатнашиб туради. Бу ерда давомат ҳам яхши.

Ўқув йилининг дастлабки машғулотлари цемент заводи, гидромеханизация конторасы, 4, 5, 6, 7 ва 8-мактаб партия ташкилотлари ҳузуридаги тўгарак ва сиёсий мактабларда ҳам тингловчиларнинг актив иштироки билан юқори савияда, жонли ва қизиқарли ўтмоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, шаҳар партия маорифи шохобчаларида эришилган ютуқлар билан бирга ҳали бир қатор камчиликлар ҳам бор. Давлат район электростанцияси қурилиши партия ташкилоти ҳузурида ташкил этилган конкрет экономикани ўрганиш семинари ва КПСС тарихини ўрганиш тўгарагида машғулотлар белгиланган вақтда ўтган бўлса ҳам, давомат паст бўлди. Баъзи бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари коммунистларнинг сиёсий ўқишларига етарли эътибор бермаётирлар. Масалан, «Узбекшахтострой» трестига қарашли 1 ва 2-қурилиш бошқармалари партия ташкилотлари шулар жумласидандир. Бу қурилиш бошқармаларининг партия ташкилотлари (секретарлари Цой ва Жуков ўртоқлар) партия маорифи шохобчаларида дастлабки машғулотларнинг белгиланган вақтда ўтишини таъминламадилар.

Марксизм-ленинизм кечки университетининг шаҳардаги филиалида ҳам давомат кўнгилдагидек эмас. Университет тингловчиларидан цемент заводи партия ташкилотининг секретари Шустер, болалар уйи директори Кучеренко, партия ташкилотининг секретари Бахтиозин, кўмирчилар касаба союзи район комитетининг физкультура ишлари бўйича инструктори Передрий ўртоқлар машғулотларга мунтазам қатнашмаётирлар. Айрим коммунистларнинг ўз сиёсий савияси ва иқтисодий билимларини оширишга бундай беларво қарашларига қандай баҳо бериш мумкин?

Шаҳар партия комитети ва саноат корхоналари ҳамда муассасаларнинг партия ташкилотлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан бирга, дастлабки йўл қўйилган камчиликларни узил-кесил бартараф қилиб, партия маорифи шохобчаларида машғулотларнинг ўз вақтида ва юқори савияда ўтишини таъминлашлари лозим.

М. РАҲИМОВ,
И. АҲМЕДОВ.

Ўрта Осиё дарёларида суғориш каналларини ифлослантирадиган лойқа ва чўкиндилар кўп оқади. Буларни тозалаш учун жуда кўп меҳнат ва маблағ сарфланади. Ўрта Осиё ирригация илмий-текшириш институтининг гидротехника лабораторияси коллективи проектчи ва қурувчилар билан ҳамкорликда сув тўғонининг янги нусхасини қурдилар. Бу тўғон дарёлардан каналларга лойқа ва чўкиндиларни ўтказмайди. **Суратда:** лаборатория ходими **А. Асқаров** янги нусхадаги сув тўғони моделини синаб кўрмоқда.

Б. Фомичев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Горькийликлар методи асосида

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг саноат бошқармасига қарашли «Металлширпотреб» заводининг ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари горькийликлар методи асосида ишлаб, ўзлари учун янги уй-жой биноларини қурмоқдалар. Завод коллективи ўз имкониятларини ҳисобга олиб, 1957-58 йиллар ичида 2 қаватли, 6 ва 4 квартирали уй-жой биносини қуриб битказиш мажбуриятини олди.

Виставочная кўчасида қурилаётган 6 квартирали уй-жой биносида қурилиш ишлари тез суръатлар билан бораётир. Ишчилар ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари коллектив равишда бу ерга келиб, қурилиш ишларига актив қатнашмоқдалар. Қисқа вақт ичида бинонинг пойдевори қурилиб, деворлари тиклаб қўйилди. Қурувчилар бу бинони йил охиригача битказиш ва фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

Кўптиражли янги газета

Яқинда Гулистон районидаги Ленин номли колхоз партия, комсомол ташкилотлари ва колхоз правлениесининг органи **«Юқори ҳосил учун»** кўптиражли газетаси чиқа бошлади.

Газетанинг биринчи сонида колхоз партия ташкилотининг секретари П. Азимов, илғор бригада бошлиқларидан Қ. Имомовларнинг мақолалари босилган ва қизиқарли фотосуратлар билан чиройли безатилиб чиқарилган.

Газета ҳар ўн кунда 500 нусхада чиқарилади.

Б. ШОНАЗАРОВ.

15 ДЕКАБРЬ — ХАЛҚ СУДЛАРИГА САЙЛОВ КУНИ

САЙЛОВ КУНИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН КУТИБ ОЛАМИЗ

Ўзбекистон ССР халқ судлари сайловига пухта тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим сиёсий ишдир. Совет кишилари социалистик Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлашда, социалистик қонунчилик асосида меҳнаткашларнинг ҳуқуқи ва мол-мулкини муҳофаза қилишда хизмат қиладиган суд органларига халқимизнинг асл фарзандларини сайлайдилар.

Ана шу сиёсий кампанияга пухта тайёргарлик кўриш кўп жиҳатдан агитколлективнинг фаолиятига боғлиқдир. Агитколлективимизда 100 дан ортиқ агитаторлар бўлиб, улар шаҳарнинг Куйбишев номли, «Қизил товуш» маҳаллаларида, Полиграф кўчасидаги хонадонларда хизмат қилаётирлар. Агитаторларимизнинг кўпчилиги ўтган сайловларда агитаторлик қилиб, аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда анча тажриба орттирганлар.

Агитаторларимиз хизмат қилаётган маҳалла ва хонадонларда 1500 га яқин сайловчилар яшайди. Агитаторлар ҳозирги кунда сайловчиларга социалистик системамизнинг афзалликларини, Коммунистик партиямизнинг ички ва тинчликсевар ташқи сиёсатини ҳар томонлама тушунтирмоқдалар.

Сайловолди агитациясининг янада юқори савияда ўтишини таъминлаш мақсадида агитаторларнинг семинари ва йиғилишларини ўтказдик. Агитколлективнинг иш планини тузиб чиқиб, у билан ҳар бир агитаторни таништириб чиқдик. Агитаторлар ўртасида «Совет суди меҳнаткашларнинг манфаатини ҳимоя қилади» деган темада лекция ўтказилди. Шунингдек уларни халқ судларига сайлов ўтказиш тартиби билан таништирилди. Бундай тадбирлар агитаторларнинг сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий агитацияни намунали ташкил қилишда ўзининг самарали таъсирини кўрсатди.

Агитаторлардан А. Иброҳимов, А. Хўжаев, А. Белова, Г. Хабибуллин, Г. Чулков сингари ўртоқлар ўз сайловчилари билан яқиндан алоқада бўлиб, улар ўртасида мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бу ўртоқлар сайловчилар рўйхатини олишда айниқса намуна бўладиган иш қилдилар.

Агитколлективимиз сайловчилар ўртасида агитация ишларини олиб боришдан ташқари сайлов пунктининг ўзида «Кишилар онгидаги эскилик сарқитларининг зарарлари», «Совет суди — дунёда энг демократик суд» деган темаларда лекция ва докладлар ташкил қилаётир. Лекциялардан кейин эса кинокартиналар кўрсатилмоқда.

Ҳозир агитаторлар сайловчилар ўртасида сайлов низомини тушунтириш билан Москвада бўлиб ўтган социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари кенгашининг Декларацияси ва Тинчлик манифестини ўқиб бермоқдалар. Сайловчилар Декларация ва Манифестни қизғин маъқуллаб, уларда инсониятнинг энг яхши орзу, ҳаётий мақсади ўз ифодасини тўла топганини айтиб, жонажон Коммунистик партиямиздан беҳад миннатдорликларини изҳор қилмоқдалар.

Агитколлективимиз сайловчилар ўртасидаги оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириб, сайловчилар билан кандидатларнинг учрашувини уюштирди, фотовитриналар ташкил қилди, агитаторларимиз эса, сайловчиларни кандидатларнинг биографияси билан таништирмоқдалар. Сайлов куни — 15 декабрни катта тайёргарлик билан кутиб оламиз. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор.

Пётр КОНЕВ,
Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 84-агитпункт мудири.

ЖАМОАТЧИ СУДЬЯ

Биз кечаси соат 10 чамасида судья кабинетига кирганимизда креслода ўтирган қорачадан келган ёш йигит нималарнидир ёзар эди. У бизни иссиқ қарши олиб, ўтиришга дивандан жой кўрсатди.

У билан қилинган суҳбат анча давом этиб, у жамоат ишларини ҳам бажараётганини, район прокуратура ва суд бўлими партия бюросининг секретари ҳам эканини айтиб берди.

Пискент район халқ судьяси Тоир Исломов районнинг сиёсий ва хўжалик ишларида актив қатнашади. Уни районнинг қайси колхоз, совхоз бўлимларида кўрманг, у жамоат ва хўжалик ишларида ташкилотчилик қилиб юрганини учратасиз. У колхоз, совхозларнинг бўлимларида бўлганида «Совет гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари», «Совет суд системасининг афзалликлари» ва бошқа темаларда лекция, суҳбатлар ўтказади.

Ўртоқ Тоир Исломов судда кўриладиган ҳар бир ишни халқ маслаҳатчилари билан бамаслаҳат ўрганади. Совет социалистик қонунчилигини одил туриб ҳимоя қилган ҳолда масалани тўғри ҳал этишга курашади. У ўз фаолиятида, айниқса Ўзбекистон ССР Олий Советининг «Жамият учун зарарли, текинхўр унсурларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» деб чиқарган қарорини бажариш йўлида чарчамай ишламоқда.

Ўртоқ Тоир Исломов 1927 йилда Янгийўл районининг Ниёзбоши қишлоқ советида камбағал деҳқон оиласида туғилиб, шу қишлоқдаги Сталин номли ўрта мактабни тамомлайди. 1948 йилда Тошкент юридик институтини муваффақиятли тугатди. Сўнгра у ўз иш фаолиятини Янгийўл район биринчи участка халқ судида секретарь бўлиб ишлашдан бошлайди. Бу ерда у кўп нарсаларни ўрганади. 1953 йили Тошкент область судида аъзо бўлиб ишлайди. 1954 йилда Пискент район халқ судьялигига номзоди тавсия этилади. Шундан бери район халқ судьяси вазифасида ишлаб келмоқда.

Яқинда Пискент район пахта тозалаш заводининг ишчи ва хизматчилари халқ судьяси ва халқ маслаҳатчилигига номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишида район халқ судьяси номзодлигига ўртоқ Тоир Исломовнинг кандидатурасини кўрсатиб унга яна катта ишонч билдирдилар.

Ўртоқ Исломов халқ сурьяси, актив жамоатчи, ўз сайловчиларининг наказларини бажариш соҳасида фидокорона ишламоқда. Шунинг учун ҳам район меҳнаткашлари ўртасида катта обрў қозонган.

Н. БЕКНАЗАРОВ.

Сайловчилар учун лекциялар

Фрунзе районининг 13-сайлов участкаси ҳузуридаги агитпунктда сайловолди ишлари қизитиб юборилди. Агитаторлар сайловчилар ўртасида суҳбатлар ўтказаётирлар.

Агитаторлардан Очилова, Шукурова, Барагунова, Удайдов ўртоқлар оммавий-сиёсий агитация ишлари олиб боришда намуна кўрсатиб ишламоқдалар. Яқинда агитпунктда «Депутат — халқ хизматкори» деган темада суҳбат ўтказилди. Шунингдек агитпунктда сайловчиларга халқаро аҳвол тўғрисида, суд сайловига доир темаларда лекциялар ҳам уюштирилмоқда.

М. НИЁЗОВ.

Халқ судлари сайловини уюшқоқлик билан ўтказиш учун

Оҳангарон районида сайловолди тайёрлик ишлари қизғин бормоқда. Барча сайлов пунктларида сайловчиларнинг рўйхати осилиб, агитаторлар сайловчилар ўртасидаги оммавий-сиёсий ишларни олиб бораётирлар.

7-агитпункт Қорахитой қишлоғининг марказига жойлашган. Сайловчилар бу ерда кечалари агитаторнинг суҳбатини тинглайдилар ва кўсак чувиб район бўйича пахта тайёрлаш планининг тезроқ бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ана шу суҳбатларда агитаторлар сайловчиларга СССР Олий Совети сессиясининг материалларини, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг докладини, социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари кенгашининг Декларациясини ва Тинчлик манифестини тушунтириб бермоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

БИЛИМ ЎЧОҒИДА

Китоб — каттаю-кичикнинг дўсти, маслаҳатчиси, тарбиячисидир. Уни ҳамма севади, кунт билан ўқийди, ундан билим олади.

— Менга Чехов танланган асарларининг сўнгги томини беринг, — дейди «Таштекстильмаш» заводининг ишчиси ўртоқ Э. Шчепанский.

— Марҳамат, — деди хушмуомала билан кутубхона ходими Шолхина.

— Менга Лев Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» романини берсангиз,— дейди пенсионер М. Мазинг.

— «Чин инсон ҳақида қисса» номли китобингиз борми, — сўрайди тўқимачилик комбинатининг мастери ўртоқ Н. Страженко.

Ўртоқ Шолхинанинг қўли қўлига тегмайди. У китобхонлар сўраган асарни полкалардаги қатор китоблар орасидан тезда топиб олар, абонент карточкасига ўтказиб, китобхонларга узатар эди.

Баъзи китобхонлар эса ўқиш залига кириб келишар, зал мудираси М. Я. Меерова уларни хушмуомалалик билан қарши оларди. Залда рус ва жаҳон адабиёти классикларининг кўплаб асарлари сақланади. Турли виставка ва плакатлар билан безатилган шинам зал эртаю-кеч китобхонлар билан гавжум.

«СССРда тежалган ҳар бир минутда тайёрланадиган маҳсулот» сўзлари ёзилган плакат киши эътиборини дарҳол ўзига жалб қилади. Плакатда кўпгина халқ истеъмоли молларининг расмлари, расм ёнига эса тежалган ҳар бир минутда қанча маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин эканлиги рақамлар билан кўрсатиб қўйилган.

Киши кўп бўлишига қарамай зал тинч эди, китоб, журнал саҳифаларининг варақланган товуши эшитилади, холос. Студентлардан Акбаров билан Хўжаев бутун ҳам шу ерда китоб мутоала қилмоқдалар. Улар марксизм-ленинизм классиклари асарларини кунт билан ўрганаётирлар.

Китобхонлар ўқишни тугатгач залдаги телевизорда кинофильм томоша қиладилар.

30 мингга яқин китоб фонди, 2700 дан ортиқ китобхонга эга бўлган Фрунзе район «Билим» кутубхонасининг ходимлари китобхонлар билан тез-тез конференциялар ўтказиб турадилар, илмий-атеистик темаларда лекциялар уюштирадилар.

Кутубхонанинг 20 дан ортиқ кўчма филиаллари бор. Кутубхона райондаги ҳамма саноат корхоналари, турли муассасалардаги ўз филиалларини китоб билан таъминлайди.

Кутубхонага ҳар йили салкам 20 минг сўмлик китоб сотиб олинади, журнал ва газеталарга обуна бўлиш учун тўрт минг сўм сарфланади. Яқинда шаҳар маданият бошқармаси кутубхонанинг китобхонларга яхши хизматини тақдирлаб, унга кўчма вимпель берди.

Ф. УСМОНОВА.

Янги уй-жойлар

«Главэкскаватор»га қарашли ремонт-экскаватор заводининг маъмурияти ишчиларни янги типдаги уй-жой билан таъмин қилиш ва якка тартибда уй қурувчиларга яқиндан ёрдам бериш масаласига катта эътибор бермоқда. Яқинда корхона коллективи горькийликлар методи асосида қурилган икки қаватли 10 квартирали уйга кўчиб кирдилар. Янги уйга кўчиб кирганлар ичида илғор слесарлардан Бабаскин, Степанов, конструкторлардан В. И. Карток, М. П. Ким ва бошқалар бор. Уларнинг ўзи ҳам уй қурилишида актив иштирок этдилар.

З. АХТЯМОВА.

Агитпункт мудирларининг йиғилиши

Шу кеча-кундузда Тошкент шаҳар Марказий районида халқ судларига бўладиган сайловларга тайёрлик кўриш тобора қизғин тус олмоқда. Сайловчилар ўртасида халқ судьялиги ва халқ маслаҳатчилигига номзоди кўрсатилган кишилар тўғрисида кенг агитация олиб борилаётир. Сайлов участкаларида сайловчиларнинг рўйхатида содир бўлаётган ўзгаришларни тузатиш ва сайловчилар рўйхатини узил-кесил тартибга келтириш ишлари охирига етказилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммаси сайлов участкалари ҳузурида тазилган агитпунктларда марказлаштирилган.

9 декабрь куни район партия комитети агитпункт мудирларининг йиғилишини ўтказди. Йиғилишда район партия комитетининг секретари ўртоқ А. Николаева инструктаж доклад қилди. У, агитпунктлар томонидан шу чоққача қилинган ишларни қисқача якунлагандан кейин, сайловгача қолган вақт мобайнида ва сайлов кунида агитпунктларда амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар нималардан иборат эканлигини кўрсатди.

Йиғилишда район ижроия комитети томонидан сайлов пунктларига тайинланган вакиллар ҳам иштирок этдилар.

СОВЕТ СУДИ—ЧИНАКАМ ХАЛҚ СУДИДИР

Ҳ. СУЛАЙМОНОВА,
Ўзбекистон ССР юстиция министри.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида мамлакатимизнинг бошқа барча халқлари сингари ўзбек халқи ҳам Коммунистик партия раҳбарлиги остида эксплуататорлик тузумини, мустамлака ва миллий зулмни тугатди, социалистик жамият барпо қилди. Социализм ғалабаси натижасида Ўзбекистон ижтимоий ҳаётининг барча соҳаларида чуқур революцион ўзгаришлар содир бўлди: эски базис ва унинг устқурмаси тугатилди, янги социалистик базис ва унинг устқурмаси барпо қилинди. Совет суди социалистик базис устқурмасининг ажралмас қисмидир.

Марксизм-ленинизм классиклари суднинг ғоят катта ижтимоий ролини баён қилиб, унинг социалистик жамиятдаги ўрнига ва фаолиятига катта эътибор бердилар. Марксизм-ленинизмнинг давлат тўғрисидаги таълимоти суднинг синфий моҳиятини ҳар тарафлама тўла таърифлайди, эски, эксплуататорлик судини тугатиш ҳамда буюк прогрессив мақсадлар йўлида хизмат қиладиган янги, совет судини барпо қилиш заруратини кўрсатиб беради.

Октябрь социалистик революцияси Ўзбекистонда эксплуататорлик давлат аппаратини тугатиш билан бирга меҳнаткашлар оммасини қул қилиш қуроли бўлиб келган мустамлакачилик судини ҳам тамомила супириб ташлади. Бошқа барча совет республикаларида бўлгани сингари Ўзбекистонда ҳам эски суд аппаратларини тугатиш ҳамда совет суди органларини барпо қилиш ағдариб ташланган эксплуататор синфларга қарши олиб борилган қаттиқ синфий кураш шароитида амалга оширилди. Бу курашда совет суди меҳнаткашларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиб ҳамда социализм қурилиши ишига тўсқинлик қилишга уринган душман кирдикорларини аёвсиз суратда бостириб ғоят катта иш қилди.

Совет суди бунёдга келган дастлабки кунлардан бошлабоқ социалистик революция самараларини, меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, совет тузумини, социалистик тартиб ва янги, революцион қонунчиликни мустаҳкамлаш йўлида қизғин кураш олиб борди. Барча совет республикаларида бўлганидек Ўзбекистонда ҳам ташкил қилинган янги совет суди эксплуататорлик судини революцион йўл билан тугатиш жараёнида ривожланди.

Бундан қирқ йил муқаддам — 1917 йил 12 декабрда Туркистон ўлкаси Халқ Комиссарлари Советининг суд тўғрисидаги декрети эълон қилинди. Декретда бундай дейилган эди: «...ҳозирги умумий суд муассасалари, яъни округ судлари, суд палаталари ҳамда барча турдаги ҳарбий судлар бекор қилинади.

Бекор қилинган бу муассасалар демократик сайлов асосида тузиладиган судлар билан алмаштирилади...»

Советларга қарши реакцион унсурлар бу декретни дарғазаб бўлиб қарши олдилар. Бу тарихий ҳужжат айни вақтда ўлка меҳнаткашларини жуда қувонтирди. Декрет эълон қилингандан кейин янги суд органларини тузиш ишлари қизитиб юборилди. Шундай қилиб тарихда биринчи марта меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларига мос келадиган, уларни социалистик онглилик ва меҳнат интизоми руҳида тарбиялайдиган, ўз тиғини халқ душманларига қарши қаратадиган одил суд — совет суди вужудга келди.

Халқ душманларига қарши, ағдариб ташланган эксплуататор синф кучларига қарши актив кураш олиб бориб, совет суди В. И. Лениннинг: «ўзларининг майда буржуа хурофотларидан бирданига эмас, балки оммавий майда буржуа таъсирига қарши узоқ ва машаққатли оммавий кураш олиб бориш орқасидагина қутила оладиган пролетарларнинг ўзларини ҳам... қайтадан тарбиялаш керак», деган кўрсатмасини қатъият билан амалга оширди. Совет судининг тарбиявий фаолияти меҳнаткашларнинг маданиятини ва коммунистик онглилигини оширишни, капитализмнинг айрим кишилар онгидаги сарқитларини тугатишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Совет давлатининг органи бўлган судларимиз эски ахлоқ нормаларига, одатларга, қарашларга қарши кураш ҳамда меҳнаткашлар оммасини янги коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш ишига хизмат қилади.

Совет суди барпо қилинган дастлабки даврдан буён социалистик давлат билан биргаликда катта тарихий йўлни босиб ўтди, мустаҳкамланди ва камолга етди. Совет суди мамлакатимиз тараққиётининг янги шароитларига мувофиқ суратда ҳамда социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш манфаатлари тақозаси билан тинмай ўсиб, такомиллашиб борди.

Совет судининг қирқ йиллик фаолияти хато ва нуқсонларсиз бўлди, деб айтиш нотўғри бўлур эди. Шахсга сиғиниш узоқ вақт давом этганлиги кўп хатоликларга сабаб бўлди, мамлакатимизда социалистик қонунчиликни амалга ошириш ишида бир қанча кўнгилсиз оқибатларга сабаб бўлди. Шахсга сиғиниш революцион қонунчиликдаги жиддий бузилишларга олиб келди. Коммунистик партиянинг XX съезди шахсга сиғинишнинг барча зарарли оқибатларини тамомила тугатишни, партия ва давлат ҳаётида ленинча норма ва принципларни тўла суратда тиклашни қатъий қилиб қўйди.

Социалистик қонунчилик ўз табиати ва вазифалари жиҳатидан социалистик революциянинг жаҳоншумул-тарихий вазифалари билан узвий суратда боғлангандир ҳамда совет давлати вазифаларини амалга ошириш, халқнинг ҳаётий манфаатларини таъминлаш ҳамда ижтимоий ва давлат тузумимиз эришган барча ғалабаларни қўриқлашнинг энг муҳим воситаларидан биридир.

Совет социалистик қонунчилиги Коммунистик партия сиёсатини амалга оширишдаги энг муҳим воситаларнинг биридир. Бутун халқнинг иродасини ифодаловчи социалистик қонунчилик янги социалистик тартибни мустаҳкамлашда совет давлатимиз қўлидаги энг қудратли қуролдир. Ижтимоий устқурманинг ажралмас қисми бўлган социалистик қонунчиликнинг актив роли мамлакат экономикаси билан узвий ва чамбарчас боғлангандир. Социалистик қонунчилик жамият моддий ҳаёти тараққиётининг етилган масалаларини ҳал қилиш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиришда совет давлатига катта ёрдам беради.

Буржуа «қонунчилиги», аксинча, халқ оммасининг ҳуқуқларини бостиришга ва чеклаб қўйишга қаратилгандир. Буржуа «қонунчилиги» бир тўда эксплуататорлар ва халқ золимларининг манфаатини ҳимоя қилади. Буржуа юристлари бу фактларни яшириб, энг реакцион империалистик қонунларни бутун халқ манфаатларини ҳимоя қилувчи қонунлардир, деб тарғиб қиладилар. Бу ўтакетган мунофиқлик қилишдан бошқа нарса эмас. Буржуа «қонунчилиги» ўз олдига капитализмнинг асосий негизларини: капиталистик мулкчиликни, меҳнаткашларни эксплуатация қилишни, миллий зулм ва миллий тенгсизликни ҳимоя қилишни вазифа қилиб қўяди.

Социалистик қонунчилик эса совет ижтимоий ва давлат тузумини, социалистик мулкни ва социалистик хўжалик системасини, совет гражданларининг СССР Конституциясида гарантияланган ҳуқуқ ва манфаатларини қўриқлайди, шунингдек давлат муассасалари, корхоналар, колхозлар, кооперативлар ва бошқа жамоат ташкилотларининг манфаатини ҳимоя қилади.

Агар буржуа қонунлари миллатчилик руҳида бўлиб миллий-мустамлака қуллиги қуроли бўлиб хизмат қилса, социалистик қонунчилик асосини пролетар интернационализми принциплари ташкил қилади. СССР Конституцияси барча миллатлар ва ирқлар тенг ҳуқуқларга эгадирлар, деган қоидага асосланади. Социалистик қонунчилик совет мамлакати халқларининг бирлиги ва дўстлигини янада мустаҳкамлашга ёрдам беради. Социалистик қонунчилик олдида барча гражданлар, уларнинг ирқий, миллий, мулкий аҳволидан қатъий назар, тамомила тенгдирлар.

Фақат бизнинг ижтимоий-сиёсий тузумимиз шароитидагина чинакам қонунчилик амалга оширилиши мумкин. Бунинг сабаби шундаки, ўзбошимчалик ва қонунга хилоф ҳаракатлар бизнинг дунёқарашимизга, социалистик идеологиямизга, ижтимоий-сиёсий тузумимизнинг табиатига тамомила қарама-қаршидир. Совет халқи айрим кишиларимиз онгида капитализм сарқитлари ҳамон сақланиб келаётганлиги туфайли содир бўлиб турадиган айрим ғайриқонуний ҳаракатларга қарши қатъий кураш олиб бормоқда.

Давлат аппарати ишини яхшилашда, бюрократизмга ва сансалорликка, эгасизлик ва нобудгарчиликка қарши курашда социалистик қонунчиликнинг роли каттадир.

Совет қонунлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида, капитализмнинг айрим кишиларимиз онгидаги сарқитларини тугатишда катта роль ўйнайди. Совет кишиларининг жуда кўпчилиги совет қонунларига онгли суратда тўла риоя қиладилар. Лекин бизнинг ажойиб, меҳнатсевар совет мамлакатимизда қонунларимизни бузадиган, социалистик яшаш қоидаларига риоя қилмайдиган айрим шахслар ҳам учраб туради. Совет қонунлари кишиларимизнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилибгина қолмай, шунингдек улардан совет жамияти олдидаги ўз бурчларини тўла суратда бажаришни ҳам талаб қилади. Бизнинг давлатимиз ўз гражданларидан социалистик мулкни эҳтиёт қилиб сақлашни, меҳнат интизомига риоя қилишни, социалистик Ватанни қўриқлашни ҳамда социалистик яшаш қоидаларига риоя қилишни талаб қилади.

«Бизнинг партия, давлат, касаба союз ташкилотларимиз, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XX съездига ҳисобот докладида, — совет қонунларини ҳушёрлик билан қўриқлашлари, социалистик қонунчиликка ва совет гражданларининг ҳуқуқларига даҳл қилувчи ҳар қандай кишиларни фош қилишлари ва сиртга чиқаришлари, қонунсизлик ва ўзбошимчаликнинг энг кичик кўринишларини ҳам кескин суратда бартараф қилишлари керак». Шубҳасиз, партиямиз Марказий Комитетининг бу кўрсатмалари совет қонунлари ва социалистик қонунчиликни ҳар қандай бузиш фактларини очиб ташлашда ва уларга дарҳол барҳам беришда меҳнаткашлар оммасининг активлигини оширади. Прокуратура ва суд органлари совет гражданларини асоссиз суратда жиноий жавобгарликка тортиш, қамоққа олиш ва ҳукм қилиш фактларини тамомила тугатишга, шу билан бирга жиноят қилган, совет қонунини ва социалистик қонунчиликни бузган бирорта ҳам шахснинг жазосиз қолдирилмаслигига эришмоқлари керак. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати илгари қонунчиликни амалга ошириш соҳасида йўл қўйилган қўпол хатоликларни тугатиш юзасидан бирқанча тадбирларни амалга оширдилар. Эндиликда одил судни амалга ошириш иши тўла суратда халқ томонидан сайлаб қўйилган судлар қўлига берилди.

Ўзбекистон ССРда халқ судьяларини ва халқ маслаҳатчиларини сайлов куни — 15 декабрга саноқли кунлар қолди. Халқ судларига сайлов умумий, тўппа тўғри ва тенг сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш йўли билан амалга оширилади. Ҳамма жойларда халқ судьялигига ва маслаҳатчилигига номзодлар кўрсатиб бўлинди. Номзодлари кўрсатилган кишилар совет судьяси ва халқ маслаҳатчиси бўлишдек юксак ишончга ва шарафли вазифага тўла муносиб кишилардир.

Сайловчиларимиз ўз номзодларини кўрсатишдан олдин уларнинг амалий ва сиёсий фазилатларини пухта ўрганиб билиб олдилар. Сиёсий жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрган ҳамда юридик билими бўлган кишигина халқ судьяси бўлаолишлигини ҳар бир сайловчимиз яхши билади. Суд ходимларидан ўз бурчини садоқат ва виждон билан, ғайрат билан амалга ошириш талаб қилинади. Халқ сайлаб қўйган ҳар бир судья ўзининг омма билан алоқасини доим мустаҳкамламоғи, меҳнаткашларнинг истак ва талабларига дарҳол қулоқ солмоғи керак.

Шубҳасиз, бизнинг ҳурматли ва азиз сайловчиларимиз судьяликка ва халқ маслаҳатчилигига халқимизнинг энг яхши фарзандларини — совет қонунларини пухта амалга оширадиган, меҳнаткашларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини астойдил ҳимоя қиладиган кишиларни сайлайдилар.

ТОШКЕНТ-КИЕВ ИҚТИСОДИЙ РАЙОНЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ

КИЕВЛИКЛАРНИНГ ЧАҚИРИҒИНИ ҚАБУЛ ҚИЛАМИЗ

☆ ☆ ☆

Тошкент ва Киев иқтисодий районлари ўртасида олтинчи беш йиллик программасини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақа тобора қизиб бормоқда. Киевликлар икки ўртадаги алоқани тағин ҳам мустаҳкамлаш, ижодий ҳамкорликни янада кучайтириш мақсадида ҳар икки иқтисодий райондаги бир хилда маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхона коллективлари ўртасида бевосита алоқа ўрнатишни таклиф қилдилар. Киевликларнинг «Тошкент ҳақиқати»нинг 17 ноябрь сонида босилган бу чақириғи Тошкент Совнархозига қарашли корхона коллективлари томонидан зўр мамнуният билан кутиб олинди.

Қуйида биз ана шу масала юзасидан киевликларга тошкентликларнинг жавобини босаётирмиз.

ЯНГИ ШАРОИТДА

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Тошкент Халқ хўжалик кенгашининг раиси

Ўзбекистон ССР Олий Совети бешинчи сессиясининг қарори билан республикамиз территориясида тўртта иқтисодий-маъмурий район ташкил этилди. Булардан бири Тошкент иқтисодий-маъмурий райони бўлиб, у Тошкент области ва Тошкент шаҳрини ўз ичига олади. Иқтисодий районимиз республикадаги энг ривожланган индустриал район бўлиб, Ўзбекистондаги саноат маҳсулотининг учдан бир қисмидан кўпроғини беради. 1957 йил плани бўйича иқтисодий район саноат корхоналари 7 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

Тошкент иқтисодий районида ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқарадиган оғир саноатнинг асосий тармоқлари жойлашган. Бу ерда республикада қазиб чиқарилаётган кўмирнинг ҳаммаси, электр қувватининг учдан икки қисми, пўлат ва прокатнинг ҳаммаси, химия саноати маҳсулотининг ярмидан кўпроғи, рангли металлургия маҳсулотининг қарийб ҳаммаси тайёрланади. Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида жойлашган машинасозлик заводлари Ўзбекистон ва Совет Иттифоқидаги пахтакор республикаларни пахта етиштиришни тўла механизациялаш имконини берадиган зарур машиналар билан таъминлайди.

Тошкент иқтисодий-маъмурий райони 200 дан ортиқ йирик корхона ва ташкилотларни бирлаштиради. Булар орасида, жумладан қора ва рангли металлургия, кўмир, химия, машинасозлик, электротехника, радиотехника, бинокорлик материаллари, тикув, пойафзал, пахта тозалаш ва бошқа енгил ҳамда озиқ-овқат саноати корхоналари бор. Иқтисодий районимиз корхоналари тайёрлаётган маҳсулотнинг 60 процентини ишлаб чиқариш воситалари ва 40 процентини истеъмол маҳсулотлари ташкил этади.

Бутун халқ томонидан қизғин қўллаб-қувватланган саноат ва қурилишни бошқаришни қайта ташкил этиш ишчилар ва зиёлиларнинг ижодий активлигини тағин ҳам ошириш, оммани ишлаб чиқаришни бошқаришга янада кенгроқ жалб этиш, тор идорачилик тўсиқларини йўқотиш ва шу асосда социалистик экономикамизнинг барча тармоқларини кучли равишда ривожлантириш имкониятларини яратди.

Саноат ва қурилишни бошқариш янги формага ўтилгандан сўнг Тошкент Совнархози ўтган муддат мобайнида корхоналар экономикасини ўрганиш, меҳнат унумдорлигини ошириш резервларини қидириб топиш ҳамда техника-моддий воситаларидан рационал фойдаланиш, қолоқ корхоналарга яқиндан ёрдам бериш ва шу асосда давлат планларининг тўла ҳамда ошириб бажарилишини таъминлаш юзасидан кўпгина тадбирларни амалга оширди. Шунингдек, саноат корхоналарининг техника даражасини янада ошириш, уларни янги ва юқори иш унумли асбоб-ускуналар билан таъминлаш, ишлаб чиқариш технологиясини яхшилаш, процессларни механизациялаш ва автоматлаштириш, иш шароитини яхшилаш, новатор ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини кенг оммалаштириш соҳасида ҳам катта ишлар қилинди.

Саноат корхоналарининг маъмурий-бошқарув аппаратларини яхшилаш ва уларни ихчамлаштиришга қаратилган дастлабки тадбирлар ҳам амалга оширилди. Жумладан, Халқ хўжалик кенгашининг қарори билан Хильково цемент заводи асботруба заводи билан, Тошкент кўн заводи «Пласткож» заводи билан, Тошкент қоғоз фабрикаси стелька-картон фабрикаси билан, «Ташавтомаш» заводи электромеханика заводи билан бирлаштирилди. Амалга оширилган ана шу дастлабки тадбирларнинг ўзиёқ давлатнинг жуда кўп маблағини тежаб қолиш ва бирлаштирилган корхоналарнинг ишлаб чиқариш процессларига раҳбарлик қилишни яхшилаш имкониятини яратди.

Тор идорачилик тўсиқларининг йўқотилиши билан иқтисодий районнинг эҳтиёжига қараб ҳамда мавжуд шароит ҳисобга олиниб, мустақил ҳаракат қилиш имконияти вужудга келди. Биз яқинда Янгийўл шаҳридаги ремонт-механика заводининг базасида республикамиздаги дастлабки метизлар ишлаб чиқарадиган ихтисослаштирилган корхона ташкил этдик. Бу завод иқтисодий районимиздаги барча корхоналарнинг маҳсулотнинг ана шу турларига бўлган эҳтиёжини қондира олади.

Янги шароитга ўтилгандан сўнг иқтисодий районимизда планни бажармаётган корхоналарнинг сони кескин равишда камаймоқда. Иттифоқимиздаги барча йигирув машиналарининг қарийб 80 процентини ишлаб чиқарадиган Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи кўп вақтдан бери давлат олдида қарздор бўлиб келарди. Собиқ «Главлегмаш» ишлаб чиқаришни нотўғри планлаштиргани сабабли топшириқни бажариш йўлида жиддий қийинчиликлар юз берарди. Ходимларимиз ҳақиқий аҳволни жойнинг ўзида ҳар тарафлама ўрганиб, ишлаб чиқариш планини корхона ишлаб чиқариш қувватига мослаб туздилар. Бу завод учун айрим оснасткалар бошқа машинасозлик корхоналарида тайёрлаб берилди. Шунингдек, капитал қурилишлар учун зарур миқдорда маблағ ажратилди. Мана шулар натижасида тез кунда корхона оёққа турди ва берилган топшириқларни ўз вақтида бажара бошлади.

Худди шунингдек, Ўзбекистон химия машинасозлиги заводи, Тошкентдаги радио деталлари ҳамда электротехника заводлари ҳам бир меёрда ишламас эди. Эндиликда эса зарур ёрдам берилгач, илгарилари қолоқ деб ҳисобланган, бу корхоналар анча яхши ишлай бошладилар, уларнинг ҳаммаси белгиланган давлат планларини бажарадиган бўлиб қолдилар.

Бу ерда шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, Киев ва Тошкент иқтисодий районлари ўртасидаги мусобақа ҳозирнинг ўзидаёқ яхши натижаларни бераётир. Кенгашга қарашли саноат корхоналари 11 ойлик ишлаб чиқариш топшириғини муддатидан илгари — 21 ноябрда бажардилар. Пландан ташқари 275,7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шундай қилиб, Тошкент иқтисодий райони саноат корхоналари коллективлари ўз мажбуриятларини муддатидан илгари шараф билан бажардилар.

Биз, киевлик ўртоқларнинг ҳар иккала иқтисодий райондаги бир хил маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхоналар ўртасида бевосита алоқалар ўрнатиш ва шу асосда икки ўртадаги ижодий ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ҳақидаги таклифини тўла равишда қўллаб-қувватлаймиз. Бу тадбир социалистик саноатимизнинг ўсиш суръатларини янада тезлаштириш, корхоналаримиз ишини тағин ҳам яхшилаш имконини беради. Киев иқтисодий районидаги саноат корхоналари коллективлари бой тажрибага эга, биз бу тажрибаларни қунт билан ўрганамиз ва ўзимизда жорий қиламиз. Шубҳа йўқки, Тошкент ва Киев иқтисодий районлари меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақа партия XX съезди томонидан қўйилган тарихий вазифаларни шараф билан бажаришимизга ёрдам беради.

Тажрибаларимизни ўртоқлашайлик

Г. ХАН,
Чирчиқ электр машинасозлиги заводининг директори

Биз киевлик ўртоқларнинг хатини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқдик. Киевдаги «Точэлектроприбор» заводининг директори ўртоқ Волик ўз мақоласида корхоналаримиз ўртасида бевосита алоқа ўрнатишни таклиф қилади. Биз бу таклифни қабул қиламиз. Чунки ишдаги муваффақиятлар, новаторларнинг тажрибалари билан ўртоқлашиш ва ўзаро мусобақалашиш умум ишимизга жуда катта ёрдам беради.

Киевлик дўстлар! Мен сизга ўз корхонамиз ҳақида қисқача сўзлаб бермоқчиман. Заводимиз унчалик катта бўлмаса ҳам, ишлаб чиқараётган маҳсулотининг характери жиҳатидан Ўрта Осиёдаги яккаю-ягона корхонадир. Биз турли хил электрощчит панеллари, трансформаторлар, пайванд аппаратлари, шунингдек шаҳар типидаги кўчма подстанциялар ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаймиз. Янги йилдан бошлаб коллективимиз турли хил қувватга эга бўлган электр моторлари ишлаб чиқаришни ўзлаштиради. Биз шу йилнинг 11 ойи мобайнида товар маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ҳам, ялпи маҳсулот бўйича ҳам йиллик планни бажардик. Шундай қилиб йил бошида олинган мажбурият шараф билан адо этилди. Заводга Иттифоқимиздаги турли шаҳарлардан тез-тез заказлар келиб туради. Жумладан, биз Иркутск ГЭСи, Кама, Ангара ва Оҳангарон ГРЭСлари заказларини бажардик.

Завод маҳсулотига бўлаётган талаб тинмай ортиб бормоқда. Шу муносабат билан биз бир қатор цехлардаги асбоб-ускуналарни қайта жойлаштирдик, поток линиялари ташкил этдик, трансформатор цехида деталларни қуритадиган электр конвейер печи ўрнатилди. Амалга оширилган тадбирлар маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш имконини берди.

Рационализатор ва ишлаб чиқариш новаторлари иш процессларини янада такомиллаштиришга, ишлаб чиқаришни механизациялашга қаратилган таклифлар киритмоқдалар. Уларнинг таклифини амалга ошириш натижасида мавжуд аппаратларнинг конструкциялари янада такомиллашмоқда, меҳнат унумдорлиги ошмоқда, кўплаб хомашё ва материаллар тежалмоқда. Мастер Шумский, слесарлардан Иброҳимов, Зевадинов, лаборант Бровенко, строгалшчик Саидметов ва бошқа ўртоқлар бу соҳада ҳаммага намуна кўрсатмоқдалар.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, саноатни бошқаришнинг янги формасига ўтиш ишимизга жуда катта ёрдам бераётир. Илгари бизнинг корхона гоҳ у министрлик ихтиёрига, гоҳ бу министрлик ихтиёрига ўтказилаверарди. Бу нарса эса ишда кўпгина чалкашликларни вужудга келтирар ва завод зарур материалларни ўз вақтида ололмас эди. Буларнинг ҳаммаси давлат планларининг бажарилишига ёмон таъсир қиларди, албатта. Заводимиз Тошкент Халқ хўжалик кенгаши ихтиёрига ўтказилгач, ишда тубдан бурилиш ясалди. Масалан, биз ҳозирнинг ўзидаёқ 1958 йил планини олдик. Шу сабабли бутун коллектив янги йилнинг планини амалга ошириш учун ҳозирдан бошлабоқ тайёргарлик кўраётир.

Заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари киевлик ўртоқларнинг бошлаган ташаббусидан беҳад хурсанд. Энди ҳамма гап ана шу ташаббусни охиригача етказиш, корхоналаримиз ўртасида тажриба алмашишни чинакам йўлга қўйишда қолди. Киевлик ўртоқлар, биз сизнинг мусобақа шартномалари юборишингизни кутамиз.

«Ташкенткабель» заводининг коллективи «Укркабель» заводи коллективи билан бўлаётган мусобақада ғолиб чиқиш учун иш суръатини кун сайин оширмоқда. **Суратда:** шнур цехининг илғор ишчилари (чапдан) **Ш. Собиров** ва **Р. Файзиев** ўртоқлар маҳсулот сифатини текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи ПУ-66-5 маркали янги машина ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу машина Тошкент тўқимачилик комбинати 1-йигирув фабрикасига ўрнатилди. **Суратда** (чапдан): смена мастери **К. Кабирова** ва цех бошлиғи **Д. Савельев** ўртоқлар янги машинанинг ишини кўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Келинг, шартнома тузайлик

М. ПЛОТНИКОВ,
Тошкент экскаватор заводининг директори

Коллективимиз янги машина — Э-352 маркали экскаватор ишлаб чиқаришни ўзлаштирганига ҳали икки йил ҳам бўлгани йўқ. Илгарилари биз ўзи катта, лекин фойдаланиш коэффициенти паст бўлган экскаваторлар ишлаб чиқарардик. Янги агрегат эски конструкциядаги экскаваторларга қараганда кўпгина афзалликларга эга.

Янги машинани ўзлаштириш коллективимиз учун жиддий синов бўлди. Қисқа муддат ичида кўп миқдорда янги оснасткалар ҳамда мосламалар тайёрлаш ва уларни оммавий равишда ишлаб чиқаришни ташкил этиш зарур эди. Ишчиларимиз бу вазифани шараф билан бажардилар.

Ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва технология жараёнларини тинмай такомиллаштира бориш натижасида маҳсулот тайёрлаш тобора кўпаймоқда. 1956 йилдагига қараганда бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш қарийб икки баравар кўп планлаштирилган. Агарда шу йил январь ойида 26 та машина ишлаб чиқариш белгиланган бўлса, эндиликда ҳар ойда 45 та экскаватор тайёрланмоқда.

Тошкент экскаваторчилари Киевдаги «Красний экскаватор» заводи коллективининг социалистик мусобақа боғлаш ҳақидаги чақириғини мамнуният билан кутиб олдилар. Бу чақириққа жавобан коллективимиз ўз касбдошларига мусобақа шартномасини тузишни таклиф қиладилар.

Киевлик экскаваторчилар мамлакатимиздаги илғор коллективлардан бири ҳисобланади. Бундай коллектив билан мусобақалашиш, ўз навбатида бизнинг зиммамизга янги ва масъулиятли вазифаларни юклайди. Ана шу илғор корхона коллективи билан бўладиган мусобақада ғолиб чиқиш учун тошкентлик экскаваторчилар ўзларидаги барча имкониятларни ишга соладилар.

Чақириқни қабул қилиб

А. ЛЕБЕДКОВ,
«Узбекуголь» комбинатининг бошлиғи

Партия XX съезди Директиваларида Ўзбекистон республикасида кўмир қазиб чиқаришни олтинчи беш йилликда 2,4 марта кўпайтириш белгиланган. 1960 йилга келиб республикамизда ёқилғи қазиб чиқариш 6 миллион тоннага етказилиши керак.

Бундай катта программани бажариш учун аввало мавжуд Оҳангарон кўмир конларида ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш талаб этилади. Шу мақсадда кўмир разрезида ёқилғи қазиб чиқаришни уч баравар кўпайтириш юзасидан реконструкция ишлари олиб бораётир. Беш йилликнинг охирига келиб йилига 1 миллион тонна кўмир қазиб чиқариш қувватига эга бўлган Ўпартоғ кўмир разрези ишга туширилади. Ерости кўмир конларини кенгайтириш ҳисобига ҳам ёқилғи ишлаб чиқариш кенгайтирилади. 9-шахтани тўла реконструкция қилиш — кўмир қазиб чиқаришни қарийб икки баравар кўпайтиради.

«Узбекуголь» комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган ана шу улуғвор вазифани шараф билан бажариш учун астойдил курашаётирлар. Биз яқин йиллар ичида Оҳангаронни серқуёш ўлкамизнинг ҳақиқий кочегаркасига айлантирамиз.

Комбинат коллективининг ўтган ўн бир ой мобайнида қўлга киритган ютуқлари унинг сўзи билан иши бир эканлигини яна бир марта исботлайди. 1957 йилнинг ўн бир ойи ичида 1956 йилнинг шу вақтидагига нисбатан кўмир қазиб чиқариш 11,4 процент кўпайди, маҳсулот таннархи анча камайди. Бу йил маҳсулот таннархини камайтириш йўли билан давлатга 1 миллион 520 минг сўм жамғарма берилди.

Биз Киев иқтисодий-маъмурий райони Халқ хўжалик кенгашининг кўмир-ёқилғи комбинати коллективининг ўзаро мусобақалашиш ҳақидаги чақириғини қувонч билан қабул қиламиз ва бунга жавобан ўз зиммамизга 1957 йил ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 25 декабргача бажариш мажбуриятини оламиз.

Уй-жой қурилишини умумхалқ ҳаракатига айлантирамиз

Р. ҒУЛОМОВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари

Мамлакатимизда уй-жой қурилиши ҳеч вақт сўнгги йиллардагидек бунчалик кенг ҳажмда олиб борилган эмас. «СССРда уй-жой қурилишини ривожлантириш» тўғрисида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори совет кишиларини уй-жой қуришни бутун бир фронтга айлантиришга даъват этди. Уй-жой қурилиши мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларида чинакам умумхалқ ҳаракатига айланди.

Тошкент меҳнаткашлари партия қароридан руҳланиб уй-жой қуришни кескин кўпайтиришга, мавжуд резервларни ишга солиб, қурилиш ҳажмини тобора кенгайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Шуни айтиш кифояки, бинокорларимиз улуғ байрам — 7 ноябрга қадар шаҳар меҳнаткашларига 172 минг квадрат метр уй-жой бинолари қуриб бердилар. Йил охирига қадар ҳаммаси бўлиб 252 минг квадрат метр турар-жой бинолари фойдаланишга топширилади.

1958-1960 йиллар мобайнида шаҳар уй-жой фонди яна 750 минг квадрат метр кўпаяди. Шундай қилиб, биз яқин 8-10 йил ичида шаҳар аҳолисининг уй-жойга бўлган танқислигини бутунлай тугатамиз.

Биз ўтган 10 ой мобайнида 172 минг квадрат метр ҳажмдаги биноларни қуриб фойдаланишга топширган эканмиз, демак, бу миқдорни келгуси йилнинг шу вақтига қадар икки баравар кўпайтиришга ҳам қодирмиз. Гап қурилиш майдонларидаги ишларни тўғри ташкил қила билишда, бинокорлик материалларини қурувчиларга ўз вақтида етказиб беришда, қурилиш индустриясидан кенг фойдаланишдадир. Агар ҳар бир объектда ишчи кучидан тўғри фойдаланилса, механизмларнинг бекор туриб қолишига йўл қўйилмаса, олдимизда турган ғоят катта ва масъулиятли ишнинг уддасидан чиқа оламиз.

Шаҳар партия комитети шаҳар ижроия комитети билан биргаликда пойтахтда олиб борилаётган қурилишларга оператив раҳбарлик қилиш, объектларни зарур материаллар билан таъминлаб туришга жиддий эътибор бераётир. Аввало шуни айтиш керакки, илгарилари пойтахтдаги қурилиш объектлари ғоят чочилган ҳолда олиб борилар эди. Эндиликда қурилиш объектларини катта массивларда олиб боришга ва ана шу методни ҳамма жойда жорий этишга кўпроқ эътибор берилаётир. Маълумки, пойтахтнинг Чиланзор, Оқлон ҳамда Шопайзиқулоқ массивларида катта-катта кварталлар вужудга келтирилди. Қурилиш ишларини бир жойда, бир массивда кенг ҳажмда олиб бориш ишчи кучлари ва механизмлардан унумлироқ фойдаланиш имкониятини беради.

Шаҳарда горькийликлар методи асосида уй-жой қуриш ишлари ҳам авж олиб кетди. Корхоналарнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари Горький автомобилсозлари бошлаб берган қимматли ташаббусни кенг қўллаб-қувватламоқдалар. Улар ўз кучлари ва маблағлари ҳисобидан ўзлари учун уй-жой қуриб олмоқдалар. Ҳозирги вақтда пойтахтимизда горькийликлар методи билан 70 минг квадрат метр уй-жой бинолари қурилаётир.

«Ташкенткабель», «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», «Узбексельмаш», Тошкент тўқимачилик комбинати ва бошқа бир қатор саноат корхоналарининг коллективлари ўзлари учун горькийликлар методи асосида уй-жой биноларини қуриш ишини яхши ташкил этдилар. Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводи маъмурияти анча ибратли тадбирларни амалга оширди. Жумладан улар силикальцитдан бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи алоҳида участка ташкил этдилар. Машиналарга ишлатиладиган ёғочни тежаб-тергаб сарфлаш, улардан чиққан чиқиндиларни бинокорликда ишлатиш соҳасида ҳам анча тажриба орттирдилар.

Октябрь революцияси номли паровоз-вагон ремонт заводининг ишчилари ҳам ўзлари учун уй-жой қуриб олишда ғайрат ва ташаббус кўрсатдилар. Корхона коллективи байрамолди кунларида битта 21 квартирали бинони фойдаланишга топширди. Ҳозир ана шундай бинолардан яна 14 тасига пойдевор қўйилган ва уларда иш жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Кейинги йилларда пойтахтимизда якка тартибда уй-жой қурувчиларнинг сони ўтган йиллардагига нисбатан анча кўпайди. Бинобарин, қурувчиларнинг бинокорлик материалларига бўлган эҳтиёжлари ҳам ошди. Лекин бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи саноат корхоналари ўсиб бораётган талабни қондира олмаётирлар. 1 ва 4-ғишт заводлари бошқармаси пишиқ ғишт ишлаб чиқариш юзасидан олган мажбуриятларини сурункасига бажармай келаётирлар.

Қурилишда йирик темир-бетон блоклари ва панелларини қўллаиш бирмунча дуруст йўлга қўйилган бўлса-да, лекин бинокорларнинг бу соҳадаги талабини қондириш масаласига ҳали ҳам етарли аҳамият берилмаётир. Қурилаётган темир-бетон блоклари ишлаб чиқарувчи корхоналарни ишга тушириш кечикиб кетаётир.

Уй-жой бинолари қурилишини чинакам умумхалқ ҳаракатига айлантириш учун аввало ана шу нуқсонларга барҳам беришимиз керак.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш, техникани янада тараққий эттириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашда Тошкент ва Киев иқтисодий районлари ўртасидаги социалистик мусобақа муҳим роль ўйнамоқда. Тошкентликлар киевликлар билан мусобақалашаётганликлари учун ҳақли равишда фахрланадилар ва улар ўз мусобақадошларининг тажрибаларини қунт билан ўрганадилар. Икки ўртадаги ижодий ҳамкорлик ишимиздаги камчиликларни тугатиш, илғор ва прогрессив методларни кенг жорий қилиш имконини беради. Тошкентликлар киевликларнинг фақат саноат соҳасидаги тажрибаларинигина эмас, балки шу билан бирга қурилиш соҳасидаги бой тажрибаларини ҳам қунт билан ўрганадилар.

Пойтахтимизда уй-жой қурилиши тобора кенг қулоч ёймоқда. **Суратда:** экскаватор заводининг ишчилари учун Ново-Московская кўчасида қурилган янги уй-жой бинолари.

В. Салов фотоси.

Бир-биримизга ёрдамлашамиз

Ж. РОЗИҚОВ.
«Ташкенткабель» заводининг агрегат бошлиғи

Заводимиз коллективи Иттифоқимиздаги қарийб барча кабель корхоналари билан, шунингдек Хитой Халқ Республикасидаги Шеньянь кабель заводи билан кўп вақтдан бери яқиндан алоқа қилиб келаётир. Бу ижодий ҳамкорлик корхона техника-иқтисодий кўрсаткичларини тинмай ўстириб боришга ёрдам бераётир.

Ўзаро тажриба алмашиш мақсадида бизнинг заводимизга Харьков, Свердловск, Одесса, Осипенко, Кольчугин ва бошқа шаҳарлардаги кабель заводларининг вакиллари келиб кетдилар. Биз уларга эришган муваффақиятларимизни кўрсатдик, техникани тараққий эттириш, технология процессларини такомиллаштириш соҳасидаги янгиликларимиз билан ўртоқлашдик.

Бу йил заводимизда мамлакатимиздаги кабель заводлари резиначиларининг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари биздаги амалга оширилган янгиликлар билан, жумладан оғир шлангли кабеллар тайёрлаш технологияси, узлуксиз вулканизация агрегати ва бошқа янгиликлар билан яқиндан танишдилар. Шунингдек, прокат ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш соҳасидаги тажрибаларимизни ўрганиш соҳасида бошқа корхоналарнинг прокатчилари бизда тез-тез меҳмон бўлиб турадилар.

Бундай ижодий ҳамкорлик, шубҳасиз мамлакатимиз кабель саноатида техникани тинмай тараққий эттириш ишига хизмат қилмоқда. Ўз навбатида биз ҳам бошқа корхоналардаги, шунингдек чет эл кабель саноатидаги янгиликларни кузатиб бормоқдамиз. Ана шулар натижасида заводимизда маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Масалан, бу йил ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш 40 процент, меҳнат унумдорлиги эса 30,9 процент ортди.

Коллективимиз «Укркабель» заводи коллективининг ҳар икки ўртада социалистик мусобақа тузиш ҳақидаги чақириғини ҳар томонлама ўрганиб чиқди ва уни қабул қилди.

рнинг биринчи сунъий йўлдоши Ер атрофини минг марта айланиб чиқди

Ернинг биринчи сунъий йўлдоши 1957 йил 9 декабрь соат 20 га қадар Ер атрофини бир минг марта айланиб чиқди. Биринчи йўлдош орбитага чиқарилган пайтдан бошлаб 43,2 миллион километр масофани учиб ўтди. Бу эса Марсгача бўлган мафосанинг (Марснинг Ерга энг яқин келган вақтидаги масофанинг) тўртдан уч қисмига баравар ва Ердан Ойгача бўлган масофадан юз бараварлдан ҳам ортиқдир.

Йўлдошнинг Ер атрофини айланиш даври унинг ҳаракат вақтида тахминан 3,5 минут камайди ва 92,7 минутга баравардир. Йўлдош ҳаракат қилган дастлабки кунларда орбитанинг Ер сатҳидан максимал баландлиги 900 километрдан кўпроқ эди, эндиликда эса 600 километрдан сал ортиқдир.

Йўлдош орбитасининг параметрларини аниқлаш учун радиотехника ва оптик ўлчашларнинг натижаларидан фойдаланилди. Ҳозирги вақтда оптик ўлчашлар асосий ўлчашлардир. Қилинган ҳисобларга мувофиқ, Ернинг биринчи сунъий йўлдоши 1958 йил январь ойида йўқ бўлиб кетади.

Ернинг иккинчи сунъий йўлдоши 9 декабрь соат 20 га қадар Ер атрофини 511 марта айланиб чиқди. Ҳаво очиқ бўлганда иккинчи сунъий йўлдошни 10 ва 11 декабрда қуёш чиқиши олдидан шимолий кенгликнинг 30 градусидан 52 градусигача ҳамда қуёш botгандан кейин жанубий кенгликнинг 0 градусидан 30 градусигача оддий кўз билан кўриш мумкин. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН СЕЛЕКЦИЯЧИ ОЛИМЛАРИНИНГ ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИ БИЛАН ИЖОДИЙ АЛОҚАЛАРИ

Ўзбекистон олимларининг Осиё ва Африка мамлакатлари билан дўстона ҳамкорликлари мустаҳкамланиб ривожланмоқда. Айниқса қишлоқ хўжалик мутахассисларининг алоқалари мустаҳкамланаётир.

Ўзбекистонли селекциячи олимлар пахтанинг «108-Ф», «С-3173», «450» ва бошқа сортларини яратдилар. Бу янги сортларнинг уруғлиги йил сайин Хитой, Афғонистон, Эрон ва бошқа Шарқ мамлакатларига кўплаб миқдорда юборилиб турибди. Ўз навбатида Ўзбекистон мутахассислари ҳам Мисрдан пахтанинг ингичка толали сортларини олиб мичуринча методни қўллаган ҳолда уларни маҳаллий шароитга мослаб иқлимлаштирдилар. Ҳозир ингичка толали пахталар республиканинг фақат жанубий районларидагина эмас, балки бир қатор шимолий районларда ҳам етиштирилмоқда.

Ўзбекистон олимларининг шарқ мамлакатлари олимлари билан шахсий алоқалари ҳам мустаҳкамланмоқда. Совет селекциячиларининг катта бир группаси пахта етиштириш тажрибаларини алмаштириш мақсадида яқинда Африкага бордилар. Яқинда худди ана шу мақсадда Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик академиясининг бир группа илмий ходимлари Ҳиндистонга ва Бирма Иттифоқига борадилар. Ўз навбатида Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Осиё ва Африка мамлакатларидан келаётган меҳмонларни ғоят меҳмондўстлик билан кутиб олаётирлар. Ўзбекистонда бўлиб, бу ерда узоқ турган Бирма қишлоқ хўжалик мутахассислари яқинда ватанларига қайтиб кетдилар. Меҳмонлар машина-трактор станциялари, совхозлар, колхозлар ва пахтачилик масалалари билан шуғулланадиган илмий муассасаларнинг ишлари билан батафсил танишдилар.

Ўзбекистон илмий ташкилотлари хитойли, ҳиндистонли, афғонистонли, японияли, эронли, бирмали ва бошқа мамлакатлардаги илмий ташкилотлар билан кўпйиллик ўтлар, маккажўхори уруғликлари, мева ва ток кўчатлари, шунингдек махсус адабиётларни ҳам алмаштиниб турадилар. (ЎзТАГ).

СУРИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ДАМАШҚ, 9 декабрь. (ТАСС). Министрлар Совети раисининг ўринбосари, давлат министри, миллий мудофаа министри, молия министри Холид Ал-Азим бошчилигидаги Сурия ҳукумат делегацияси бугун эрталаб «ТУ-104» самолётида Москвага учиб кетди. Делегация составида жамоат ишлари ва коммуникациялар министри Фахер Ал-Қайялий, миллий экономика министри Халил Ал-Қаллаяс, Суриянинг иқтисодий тараққиёт кенгаши бошлиғи Хасан Жаббор ва экспертлар: Сурия армияси бош штаби бошлиғининг ўринбосари генерал Амин Нефурий ва генерал Базил Савайя бор. СССРнинг Суриядаги элчиси С. С. Немчина ва ҳарбий атташе полковник К. А. Засорин делегацияга ҳамроҳ бўлиб келмоқда.

Сурия ҳукумати делегацияни Совет-Сурия иқтисодий битими тўғрисидаги ратификация ёрлиқларини айирбошлашга, шунингдек бу битимни амалга ошириш ва Совет-Сурия савдо муносабатларини кенгайтириш тўғрисида музокаралар олиб боришга вакил қилди.

Сурия ҳукумат делегацияси Москвага келаётганида, Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига мувофиқ Будапештда тўхталади.

Америка Ернинг сунъий йўлдошини учиришда муваффақиятсизликка учради

☆ ☆ ☆

АМЕРИКА

„Бизнинг тушиб бораётган халқаро обрўмизга оғир зарба бўлди“

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг мухбири Доновен Вашингтондан берган хабарида «Авангард» ракетасини учиришнинг муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги Вашингтонни умидсизлик ва маъюслик гирдобига солиб қўйди, деб ёзади.

НАТОнинг Париждаги кенгаши очилишига атиги 10 кун қолганлиги сабабли, бу муваффақиятсизлик чет элларда ёмон таассурот қолдириши мумкин деган ховотирлик Вашингтонни алам-изтиробга солмоқда.

Вашингтондаги арбоблар, деб ёзади мухбир, Кейп-Канавералдаги портлаш қиёмат бўлди деб ҳисобламайдилар, лекин ҳақиқатда бу ерда, бу портлаш мамлакатимизнинг илмий муваффақиятларига нисбатан кибрланиш учун ҳеч қандай асос қолдирмади, деб айтмоқдалар.

«Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси «Тентакчанинг портлаши» (бу сўз инглизча тентак сўзидан олиб ясалган сўздир. **Редакция**) сарлавҳали бошмақолада аччиғланиб ёзадики, Америкада учирилмоқчи бўлган йўлдош ҳақида чет элларда масхара қилиб айтилган сўзлар «етарлик даражада кулгили бўлди, чунки учиришнинг орқага сурила берганлиги ҳам ҳар хил аскияларга сабаб бўлган эди. Бироқ, кечикиб учирилган йўлдош жума куни шу йўлдошни яратган кишилар олдида портлаганидан кейин, американиклар йиғлашни ҳам, кулишни ҳам билмай қолдилар. Улар бундай тоқат қилиб бўлмайдиган миллий таҳқирланиш учун йиғлашларини ҳам, ёки унинг ниҳоят даражада бемаънилигидан кулишни ҳам билолмай турибдилар. Йўлдошни учириш муваффақиятсизликка учраганидан кейин Америкадаги кайфият шундай бўлиб қолдики, деб ёзади газета, Вашингтондаги катталар апельсинми, ёки бирор шунга ўхшаш нарсани учириб, ўз орбитасига чиқармагунча оғизларини юмиб ўтирсалар бўлур эди, шуни қилмагунча улар чурқ этмай ўтира беришлари керак эди... Кечикишнинг ўзи ҳам анчагина шармандалик эди. Лекин ҳамманинг кўзи олдида, телевизион камералар ва радиоприёмниклар олдида шармандаликка учраш асло кечириб бўлмайдиган бир ҳолдир».

Сенатдаги демократлар раҳбари Линдон Жонсон (Техас штатидан) «Авангард» ракетаси муваффақиятсизликка учраганлиги тўғрисида муфассал ҳисобот беришни талаб қилди. Жонсон Амарильода (Техас) нутқ сўзлаб бундай деди: «Бугун эрталаб рўй берган воқиа бизнинг тарихимизда ҳаммамизни шарманда қилган ва бизни энг таҳқирлайдиган муваффақиятсизликларнинг бири бўлди».

Сенатдаги қуролли кучларга доир ишлар билан шуғулланувчи комиссия раиси Ричард Рассель «бу муваффақиятсизлик бизнинг тушиб бораётган халқаро обрўмизга урилган жуда жиддий ва оғир зарба бўлди», деди. У, мудофаа министрлигини огоҳлантириб, Совет Иттифоқида учирилган йўлдошларга нисбатан «ўйинчоққа ўхшаб кўринган зиғирча нарсани» учиришга уринмаслик керак, деди.

Бошқа сенаторлар ҳам худди шундай гапларни айтмоқдалар. Жозеф О'Махони (демократ, Вайоминг штатидан), пропаганда жиҳатидан қараганда, «Авангард» ракетасининг муваффақиятсизликка учраганлиги «биз учун русларнинг биринчи ва иккинчи йўлдошлари сингари ҳалокат бўлди» деб айтди.

Ассошиэйтед пресс агентлигининг Вашингтондаги дипломатик мухбири Хайтауэр бундай деб ёзади: «Қўшма Штатларда Ернинг сунъий йўлдошини учириш соҳасидаги бутун муваффақиятсиз бўлиб чиққан уриниш бутун дунёда Американинг обрўсига даҳшатли зарба берди... Ракетани учириш муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги тўғрисида Кейп-Канаверал (Флорида)дан келган хабар давлат департаменти учун ўлим зарбаси бўлди, деса бўлади. Департаментнинг мансабдор шахслари бу йўлдошнинг учирилиши ҳақида Европада қандай масхара қилиб кулаётганликларини икки ёки уч кундан бери кузатиб турган эдилар. Улар, ўз орбиталари бўйлаб айланаётган катта совет йўлдошларига нисбатан шу қадар кичкина бўлган ва шу қадар кечикиб қолган йўлдошни учириш билан Америка Қўшма Штатлари лоақал ўзини бу соҳадаги мусобақада қатнашаётган қилиб кўрсатади-ю, деб умидвор бўлиб турган эдилар. Учирувчи ракетанинг портлаганлиги бу умидни ҳам анча вақтгача йўқотиб қўйди. Энг ёмон вазиятда ҳам шунчалик муваффақиятсизлик бўлмаса керак».

Хайтауэр, мансабдор шахсларнинг фикрича, «Авангард» ракетасининг муваффақиятсизликка учраганлиги зўр бериб қуролланиш соҳасида Россия билан бўлаётган мусобақа учун унчалик катта аҳамиятга эга бўлмайди деб даъво қилиб бундай деб ёзади: «психологик ва сиёсий нуқтаи назардан қараганда, бу зарар, шунга қарамай, ҳеч шубҳасиз, анча аҳамиятлидир ва жуда катта бўлиб қолиши мумкин. Уни октябрь ойида Совет Иттифоқида учирилган биринчи йўлдош Ер теварагида айлана бошлаган вақтда бизга нисбатан бўлган шармандалик билан таққослаш мумкин. Ўша вақтда иттифоқдош ва бетараф мамлакатлар ҳамма илмий ресурсларга ва ишлаб чиқариш кувватларига эга бўлган қудратли Қўшма Штатларга Совет Иттифоқи етиб олганлигини тушуниб олган эдилар».

ШВЕЦАРИЯ

НАТО сессияси олдида АҚШ катта мағлубиятга учради

ЖЕНЕВА, (ТАСС). Женевадаги газеталар АҚШ да сунъий йўлдошни учириш муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги тўғрисидаги хабарни бугун катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. «Ла сюисс» газетаси Рейтер агентлигининг, АҚШ НАТОнинг Париждаги сессияси бошланмасдан олдин ҳар қандай қилиб бўлса ҳам ўзининг сунъий йўлдошини учиришга интилган эди, лекин бу муваффақиятсизлик «АҚШнинг катта мағлубияти» бўлди деб Вашингтондан берган хабарини кўзга кўринарлик жойда босиб чиқарди.

«Журналь де Женев» газетаси «АҚШнинг психологик мағлубияти» деган катта сарлавҳа остида босилган мақоласида, бу мағлубият оддий техника хатосининг натижаси бўлмасдан, Америкадаги «Авангард» ракета системасининг конструкциясидаги нуқсонлар натижаси бўлса керак, бу нуқсонларни тузатиш «анча жиддий иш талаб қилади» деган фикрни билдирмоқда.

МИСР

АҚШнинг „устунлиги“ ҳақидаги пропаганда катта шармандаликка учради

ҚОҲИРА, (ТАСС). Ҳамма газеталар Қўшма Штатларда Ер сунъий йўлдошини учириш йўлидаги уриниш муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги тўғрисидаги хабарни йирик сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Газеталар бу учиришга тайёргарлик ҳақида жуда мақтанчоғлик қилинганлигини кўрсатиб, йўлдошни учириш муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги Қўшма Штатларнинг обрўсига урилган янги зарба бўлиб тушди, деб ёзмоқдалар.

«Алжумҳурия» газетаси бу фикрни газетанинг бутун бетига чўзилган сарлавҳада ифодаламоқда.

«Ал аҳром» газетаси Қўшма Штатларнинг бу муваффақиятсизлиги Американинг обрўси учун ҳалокатли бўлди деб айтмоқда. Бу газета АҚШда Американинг «устунлиги» хусусидаги ҳаддан ташқари авж олдирилган пропаганда яна бир марта «катта шармандаликка учради» деб ёзмоқда.

Франция ва Исроил коммунистик партияларининг қўшма баёноти

ПАРИЖ, 9 декабрь. (ТАСС). «Юманите» газетаси бугун Франция ва Исроил коммунистик партиялари делегацияларининг қўшма баёноти текстини эълон қилди. Бу делегациялар 1 ва 2 декабрда Парижда музокара олиб борган эдилар.

Баёнотда коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москва кенгашида қабул қилинган Тинчлик манифести катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади ва тинчлик учун кураш ҳозирги тарихий тараққиётнинг асосий масаласидир, дейилади. Делегациялар «Эйзенхауэр доктринаси»ни қораладилар ва бу доктрина «уруш қилиш ва халқларни яна мустамлака қуллигига солиш планидан бошқа бир нарса эмас» деб таъкидладилар. Улар, Америка империализмининг Сурияга нисбатан агрессив планлари, империалистларнинг найранглари ва уларнинг Яқин Шарқ мамлакатлари ички ишларига ошкора суратда аралашаётганликлари ана шу районда аҳволнинг кескинлашганига асосий сабаб, деб кўрсатдилар.

Ҳар иккала партиянинг делегациялари НАТОнинг ҳарбий планлари тинчлик ишига катта хавф туғдиради, деб уқтириб ўтдилар.

Ҳар иккала партиянинг делегациялари ревизиячиларнинг марксизм-ленинизмга қилаётган ҳужумига қарши ва Совет Иттифоқи шаънига қилинаётган туҳматга қарши қатъий кураш олиб боражакларини билдирдилар.

Индонезия Компартияси бош секретарининг баёноти

ЖАКАРТА. 9 декабрь. (ТАСС). «Хариан ракьят» газетаси Индонезия Коммунистик партияси бош секретари Айдитнинг баёнотини эълон қилди. Айдит бу баёнотида коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москва кенгашларида қабул қилинган Декларация ва Тинчлик манифести катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Айдит бундай деди: Ана шу ҳар иккала ҳужжат тарихий аҳамиятга эгадир, чунки бу ҳужжатларда халқаро аҳвол чуқур анализ қилинади, коммунистик ва ишчи партияларнинг ҳамда бутун дунёдаги прогрессив кишиларнинг энг муҳим вазифалари уқтириб кўрсатилади. Бу ҳужжатлар халқаро сиёсий вазиятни янада ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди.

Индонезия ҳукуматининг қарори

ЖАКАРТА, 9 декабрь. (ТАСС). Индонезия информация агентлиги билдиради: Индонезия бош министри ва мудофаа министри Жуанда бугун голландларнинг қишлоқ хўжалик корхоналари ва Индонезия-Голландиянинг аралаш қишлоқ хўжалик корхоналари, мол-мулклари ва плантациялари ҳозирги пайтдан бошлаб республика ҳукумати томонидан контроль қилинажаги ҳақидаги қарорни эълон қилди. Қарорда айтилишича, ана шу корхоналарнинг маъмурияти ва ходимлари ўз жойларида қолиб, Индонезия ҳукуматининг раҳбарлиги остида ўз ишларини давом эттиришлари керак.

Индонезия армияси штабининг бошлиғи Насутион ва Индонезия молия министри Сутикно Сламет қўшма баёнотни имзоладилар. Улар бу баёнотда Голландиянинг Жакартада бўлган ва Индонезия касаба союзлари томонидан 7 декабрда экспроприация қилинган учта энг йирик банкини Индонезия армияси вақтинча контроль қилиб туради, деб эълон қилдилар. Индонезия давлат банки ана шу банкларга раҳбарлик қилади.

Индонезия касаба союзларида аъзо бўлган ишчилар бугун Голландиянинг Индонезиядаги тўртинчи энг йирик савдо компанияси «Борсуми»ни экспроприация қилдилар.

Ҳукуматнинг Жакарта, Палембанг, Бандунг, Сурабайя ва Медандаги голландия «КЛМ» авиакомпаниясининг расмий муассасалари ва мол-мулклари Индонезия ҳукуматининг «Гаруда» авиакомпанияси ихтиёрига топширилади, деган кўрсатмаси ҳам эълон қилинди. Ана шу кўрсатмага мувофиқ, Индонезия ҳарбий-ҳаво кучлари вакиллари «КЛМ» компаниясининг Жакарта аэропортидаги ангарларини ишғол қилдилар.

Индонезия халқининг Ғарбий Ирианни озод қилиш учун кураши

ЖАКАРТА, 8 декабрь. (ТАСС). Индонезияда Ғарбий Ирианни озод қилиш учун оммавий халқ ҳаракати кучаймоқда. Индонезиянинг турли қисмларидан олинаётган хабарларга кўра, мамлакатнинг ишчи ва хизматчилари голланд мустамлакачиларининг республикадаги корхоналарини экспроприация қилишни давом эттирмоқдалар. Корхоналарда ҳукумат контроли ўрнатилмоқда. Кеча Жакартада Индонезия касаба союзлари Голландиянинг учта йирик банкини, шунингдек голландларга қарашли бўлган иккита катта гостиницани бошқаришни ўз қўлларига олдилар. Ишчилар ҳар бир банкнинг биносига «Индонезия Республикасининг мулки» деб ёзилган тахтачаларни биркитиб қўйганлар.

Информация министри Судибьо индонез халқининг голланд корхоналарини экспроприация қилишига тўхталиб, Ғарбий Ириан проблемаси ҳал этилмасдан туриб, бу корхоналарнинг эгаларига компенсация тўлаш тўғрисидаги масала қараб чиқилмайди, деди. Ҳукумат, деди Судибьо, халқнинг ватанпарварлик руҳини тўла равишда қўллаб-қувватлайди.

Уммон халқи инглиз интервентларига қарши курашни давом эттирмоқда

ҚОҲИРА, 10 декабр. (ТАСС). Хабар беришларига қараганда, Уммоннинг Қоҳирадаги вакиллиги томонидан кеча эълон қилинган баёнотда бундай дейилади: Уммоннинг миллий қаршилик кўрсатиш кучлари Жабал Ал-Ахдар тоғлик районини ишғол қилишга уринган инглиз интервентларининг икки ҳужумини қайтардилар.

Баёнотда яна бундай дейилади: ана шу жангларда инглиз қўшинларидан 104 киши ўлдирилди. 26 киши асир олинди, 3 бронемашина ва кўп миқдорда қурол-яроғ ўлжа қилинди. Инглизларнинг бир самолёти уриб туширилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

БЎЛГАН ВОҚИА

ИЗМА-ИЗ

И. ҚАЛАНДАРОВ.

— Эрингизнинг паспорти қаерда?

— Ўлгандан кейин топширишга улгирмай, буёқларга кўчиб келдик, паспорт қутида ётибди, — деб таъкидлади Қосимбетова.

— Бизга паспортни кўрсатишингиз мумкинми?

— Жоним билан, — деди Қосимбетова. — Сизлар анави шийпонда ўтиратуринглар, мен олиб чиқаман, — деб дўконни ёпти-да, яқиндаги ҳовлилардан бирига кириб кетди.

Орадан бир неча соатлар ўтгач, Қосимбетова бошини қуйи солган ҳолда дўкон ёнига келди. У ўзига пешвоз чиққан Григорьевга қараб:

— Топмадим. Билмадим ким олган, — деди.

— Охирги марта қачон кўрган эдингиз?

— Яқинда, бир-икки ой ичида бор эди. Менинг қутимда турарди.

— Ким олиши мумкин?

— Билмасам, — деди Қосимбетова ва, — ўзи нима гап, — деб терговчидан сўради.

— Бизга шу паспортни кўриш керак эди, — деди Григорьев ва чўнтагидан паспорт столидан олинган Исмоил Қосимбетовнинг суратини Ойша Қосимбетовага бериб: бу суратдаги кишини танийсизми? — деб сўради.

— Шу! Худди шу киши менинг эрим эди, бечора ёш ўлиб кетди, — деб кўзига ёш ола бошлади.

— Бизга ўлган эрингизнинг паспортини кўриш керак.

— Билмасам, ким олган экан, — деди йиғламсираб Қосимбетова, — эрта-индин иккинчи эрим келади, сўраб кўраман.

— Иккинчи эрингиз ким?

— Сайдулла Бердибеков деган киши.

— У киши қаерда?

— Бир овга бориб келай деб ким биландир саҳрога кетган.

— Аниқроқ айтинг.

— Бошқа аниғини билмайман.

— Исмоил Қосимбетовнинг паспортини у киши олмаганмикан?

— Йўқ! — деди Ойша узил-кесил. У яқинда қамоқхонадан келиб, ўзига янги паспорт олган. Исмоилнинг паспортини нимага ҳам олсин, — деди ва бироз ўйланиб тургач, — балки рашк қилиб йиртиб ташлагандир, — деб қўйди.

— Иккинчи эрингиз нимага қамалувди?

— Ҳа, бир туҳмат билан.

— Қандай туҳмат?

— Ўғри деб, туҳмат билан қаматдилар.

— Қамоқдан қачон қайтиб келди?

— Икки-уч ой чамаси.

— Қаерга ишга кирди?

— Ҳозирча дам олиб, сиҳатини тузатиб олмоқчи. Менинг иш ҳақим иккаламизга етиб туради.

— Ҳозирги эрингиз Сайдулланинг паспорти уйда эмасми?

— Уйда экан. Мана кўринглар, олачиқақолгандим, — деди Қосимбетова ва чўнтагидан Сайдулла Бердибековнинг паспортини чиқариб Григорьевга узатди.

Паспортни терговчи Григорьев қўлига олди. Унда паспортга ёпиштирилган сурат йўқ эди. Терговчи Григорьев паспортни варақлаб, бошқа бетларини кўриб чиққач, сўради:

Паспортнинг сурати қани?

— Билмасам. Йўқ эканми, мен эътибор ҳам қилмабман, — деди Қосимбетова.

Уйда биронта бошқа сурати йўқми?

— Йўқ.

— Қачон уйга қайтиб келади?

— Билмадим.

САҲРОДА ТЎҚНАШИШ

Сайдулла Бердибеков ўзининг паспортидаги бир бурчагига ўйдирма печать босилган суратни кўчириб олиб, Қосимбетовнинг паспортига ёпиштириб, қалбаки ҳужжат қилиб олган. Албатта оддий кўз билан қараганда ҳам паспортда бегона суратнинг ёпиштирилганлигини билиб олиш мумкин. Бироқ фирибгарлар бундай қалбаки ҳужжатлар билан жиноий ҳаракатга журъат қилганларида, аҳмоқларнинг бефаҳмликларига суянадилар. Бердибековнинг учига чиққан фирибгар-муттаҳам эканини Киров районидаги милиция ходимлари тасдиқладилар. Энди у топилса, ипнинг учи топилган бўлар эди. Терговчи Григорьев ва участковой Шораҳмедов Киров район милиция бўлимидаги ходимлар билан Бердибековни қидириб топиш устида маслаҳатлашдилар, баъзи олинган маълумотларга асосан Киров районининг қумлик саҳросига қараб жиноятчи изидан йўлга чиқдилар. Посилторг склад мудири Шарипов ҳам булар билан бирга жўнади. Киров райони марказидан қумлик саҳрога чиқиш учун 10 километрдан ортиқ йўл босилар эди. Учта тепаликдан ўтгач, ҳар томони очиқ кенг саҳрога чиқилди. Қумлик саҳро ўртасида бир неча машина йўллари кун ботиб кетганлиги учун ғира-шира билиниб турарди. Григорьев ГАЗ-51 машина кабинасида шофер ёнида ўтириб, унга қайси йўлдан юришни айтиб, машинани тезроқ ҳайдашга кистарди. Саҳрода қарийб 70 километр чамаси йўл босилди. Григорьев қумга ботиб қолган бир «Москвич» машинага рўбарў келди. «Москвич» ёнида икки киши тимирскиланиб турар эди. Григорьев ўзи миниб бораётган машина шофёрига «Москвич»га яқин бориб ёрдам беришни буюрди. Григорьев, Шораҳмедов ва Шариповлар яқин келиб ўз ёрдамларини таклиф қилдилар. Аммо, бу таклиф уларга унча ёқинқирамади. Ҳар ҳолда ярим кечада бу машина ва кишиларни саҳрода қолдириб кетиш инсофдан эмас эди. ГАЗ-51 машина шофери ўзининг тиркагич симини «Москвич» ўқига боғлади ва икки силтаб «Москвич»ни қумлиқдан тортиб чиқарди.

— Раҳмат, катта раҳмат! — деди «Москвич» шофери.

— Арзимайди. Энди сизлар олдинда юринглар, йўлни билсаларингиз керак, — деди Григорьев.

— Биз секин борамиз. Бизга қарасанглар, жуда ҳам кеч қоласизлар, — деди «Москвич»нинг эшигини очиб шофер ёнида ўтирган кимса.

«Москвич»нинг эшиги очилиб, машина ичида бирдан чироғ ёнди, участковой Шораҳмедовнинг машина ичида қотиб ухлаб ётган бир кимсага кўзи тушди ва Григорьевнинг қулоғига ниманидир шивирлади. Терговчи Григорьев Шарипов билан «Москвич» ёнига яқинлашган эдиларки чироғ ўчди ва машинанинг мотори ишлаб ғизиллаганча юриб кетди. Григорьев билан Шораҳмедовлар ҳой-ҳойлаганича қолабердилар, сўнгра тезда ўз машиналарига ўтириб «Москвич» орқасидан қува бошладилар.

Милиция ходимларининг онгига сингиб кетган одат бўйича айбсиз кимса қочмаслиги керак, қочгандан кейин унинг албатта тутилиши ва текшириб кўрилиши шарт. Шунинг учун ҳам юк машинасида «Москвич» машинаси орқасидан қувилди. Узоққа бормай, «Москвич»нинг олдидан чиқиб тўсилди.

(ДАВОМИ БОР).

Боши газетанинг 7 ва 10 декабрь сонларида.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 11/XII да **Чин муҳаббат**, 12/XII да **Айтсам дилим куяди, айтмасам тилим.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XII да **Фра-Дьяволо**, 12/XII да **Флория Тоска.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 11/XII да Ўзбекистон республикасининг Москвада бўлиб ўтган ва Улуғ Октябрь 40 йиллигига бағишланган ҳисобот концерти қатнашчилари: **Ўзбек ашула ва рақс ансамбли ҳамда Ўзбекистон санъат усталарининг тантанали концерти. Кеч соат 8 ярымда бошланади. Касса кундуз соат 3 дан очилади.**

«ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги кинокомедия **Қўшниларимиз.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
11 декабрда
Ўзбекистон ССР халқ артисти
МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА,
Ўзбекистон халқ ҳофизи
МАЪМУРЖОН УЗОҚОВ КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳамаджон Мирзаев**, артистлардан **Башорат Хўжаева, Тўхта Рисметова, Ғулом Тожнаълоев** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 ярымда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

Обуна «Союзпечать»нинг шаҳар ва район бўлимларида, алоқа конторалари, бўлимлари ва агентликларида, шунингдек колхоз, совхоз, МТС, корхона, муассаса ва ўқув юртларидаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими —136 Маданият бўлими— 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132
Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 07829. «Қизил Ўзбекистон, «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1898.